

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 oktober 2026

WETSONTWERP

**tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI,
van de programmawet (I) (art. 479)
van 24 december 2002 wat de voogdij
over niet-begeleide minderjarige
vreemdelingen betreft**

Verslag van de eerste lezing

namens de commissie
voor Justitie
uitgebracht door
mevrouw **Kristien Van Vaerenbergh**

Inhoud

Blz.

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzettingen	3
III. Algemene bespreking.....	4
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	25

Zie:

Doc 56 **1640/ (2025/2026)**:

- 001: Wetsontwerp.
002: Amendement.

Zie ook:

- 004: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 octobre 2026

PROJET DE LOI

**modifiant le titre XIII, chapitre VI,
de la loi-programme (I) (art. 479)
du 24 décembre 2002 en ce qui concerne
la tutelle des mineurs étrangers
non accompagnés**

Rapport de la première lecture

fait au nom de la commission
de la Justice
par
Mme **Kristien Van Vaerenbergh**

Sommaire

Pages

I. Procédure	3
II. Exposés introductifs	3
III. Discussion générale.....	4
IV. Discussion des articles et votes	25

Voir:

Doc 56 **1640/ (2025/2026)**:

- 001: Projet de loi.
002: Amendement.

Voir aussi:

- 004: Articles adoptés en première lecture.

04510

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Ismaël Nuino

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Christoph D'Haese, Sophie De Wit, Kristien Van Vaerenbergh
VB	Marijke Dillen, Alexander Van Hoecke
MR	Philippe Goffin, Pierre Jadoul
PS	Khalil Aouasti, Lydia Mutyebele Ngoi
PVDA-PTB	Greet Daems, Julien Ribaud
Les Engagés	Ismaël Nuino, Aurore Tourneur
Vooruit	Alain Yzermans
cd&v	Steven Matheï
Ecolo-Groen	Stefaan Van Hecke
Anders.	Katja Gabriëls

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Jeroen Bergers, Maaïke De Vreese, Wim Van der Donckt, Charlotte Verkeyn
Katleen Bury, Werner Somers, Francesca Van Belleghem
Catherine Delcourt, Anthony Dufrane, Victoria Vandenberg
Caroline Désir, Pierre-Yves Dermagne, Patrick Prévot
Kemal Bilmez, Nabil Boukili, Kim De Witte
Serge Hilgsmann, Pierre Kompany, Marc Lejeune
Brent Meuleman, Axel Weydts
Leentje Grillaert, Els Van Hoof
Claire Hugon Lecharlier, Matti Vandemaele
Alexia Bertrand, Arthur Orlans

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 8 juli en 22 september 2026.

I. — PROCEDURE

Tijdens haar vergadering van 8 juli 2026 heeft de commissie beslist om met toepassing van artikel 28.1 van het Kamerreglement over onderhavig wetsontwerp en het daaraan toegevoegde wetsvoorstel schriftelijke adviezen in te winnen. De schriftelijke adviezen werden ter beschikking gesteld van de leden.

Op vraag van de mede-indiener, de heer Marc Lejeune (Les Engagés), werd het initieel toegevoegde wetsvoorstel tot wijziging van de programmawet (I) van 24 december 2002, wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft (DOC 56 0571/001) tijdens de vergadering van 22 september 2026 van deze bespreking losgekoppeld.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsontwerp tot wijziging van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) (art. 479) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft, DOC 56 1640/001

Mevrouw Annelies Verlinden, minister van Justitie, belast met de Noordzee, legt uit dat het wetsontwerp zich in het kader van het migratie- en asielpact situeert.

Het voorziet in de aanwijzing van een voogd zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen vijftien dagen na de melding of het doen van het verzoek om internationale bescherming (behalve in geval van een onevenredig groot aantal verzoeken of andere uitzonderlijke situaties).

De Voogdijwet wordt herzien om rekening te houden met de overdracht van de bevoegdheid voor de leeftijdsbeoordeling van verzoekers om internationale bescherming aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS), en de procedure voor de leeftijdsbeoordeling van de vermoedelijke niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) die geen verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, wordt geharmoniseerd met de procedure die in het pact is voorzien voor de verzoekers om internationale bescherming.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions des 8 juillet et 22 septembre 2026.

I. — PROCÉDURE

Au cours de sa réunion du 8 juillet 2026, la commission a décidé, en application de l'article 28.1 du Règlement de la Chambre, de recueillir des avis écrits sur le projet de loi à l'examen ainsi que sur la proposition de loi jointe. Les avis écrits ont été mis à la disposition des membres.

À la demande de M. Marc Lejeune (Les Engagés), coauteur de la proposition de loi initialement jointe modifiant la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés (DOC 56 0571/001), celle-ci a été disjointe de l'examen au cours de la réunion du 22 septembre 2026.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Projet de loi modifiant le titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) (art. 479) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés, DOC 56 1640/001

Mme Annelies Verlinden, ministre de la Justice, chargée de la Mer du Nord, indique que le projet de loi s'inscrit dans le cadre du Pacte sur la migration et l'asile.

Il prévoit la désignation d'un tuteur le plus rapidement possible et au plus tard dans les 15 jours du signalement ou de la présentation de la demande de protection internationale (sauf en cas de nombre disproportionné de demandes ou d'autres circonstances exceptionnelles).

La loi Tutelle est remaniée afin de tenir compte du transfert de la compétence relative à l'évaluation de l'âge des demandeurs de protection internationale au Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (CGRA), et la procédure d'évaluation de l'âge des mineurs étrangers non accompagnés (MENA) présumés qui n'ont pas introduit de demande de protection internationale est harmonisée avec celle prévue par le Pacte pour les demandeurs de protection internationale.

Op dit ogenblik is er geen nationale bepaling die bepaalt dat voogden aan een geheimhoudingsplicht zijn onderworpen. Het wetsontwerp bepaalt dan ook dat de voogd verplicht is het beroepsgeheim in acht te nemen overeenkomstig artikel 352 van het Strafwetboek.

Het bevat ook verschillende aanpassingen om de praktische werking van de voogdij te verbeteren, zoals de verlenging van de termijn voor het opmaken van een eerste verslag over de persoonlijke situatie van de minderjarige en over zijn eventuele goederen, en de schrapping van de verwijzing naar het einde van de opdracht van de voogd in geval een verblijfsvergunning van onbepaalde duur wordt afgegeven en stappen worden ondernomen voor het openvallen van een burgerrechtelijke voogdij.

De minister verwijst voor het overige naar de memorie van toelichting van haar wetsontwerp (zie DOC 56 1640/001, blz. 4 tot 8).

B. Wetsvoorstel tot wijziging van de programma-wet (I) van 24 december 2002, wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft, DOC 56 0571/001

Mevrouw Aurore Tourneur (Les Engagés), mede-indienster, legt uit dat dit wetsvoorstel beoogt om de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen te verbeteren.

Voor het overige overloopt zij de schriftelijk toelichting van haar wetsvoorstel (DOC 56 0571/001, blz. 3 tot 7).

III. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) merkt op dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp voornamelijk strekt tot de aanpassing van de Belgische regeling inzake de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen aan het nieuw Europees migratie- en asielpact. Er zijn inzake migratie evenwel geen fundamentele beleidswijzigingen.

Het wetsontwerp voorziet overeenkomstig de Europese verplichting in een tijdige juridische vertegenwoordiging van vermoedelijk niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Het beroepsgeheim en de bevoegdheidsverdeling worden expliciet geregeld, wat zorgt voor meer rechtszekerheid.

Verwijzend naar de adviezen van de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal

Actuellement, aucune disposition nationale ne précise que les tuteurs sont soumis à une obligation de confidentialité. Le projet de loi prévoit donc que le tuteur est tenu au secret professionnel conformément à l'article 352 du Code pénal.

Le projet de loi contient aussi plusieurs modifications visant à améliorer le fonctionnement pratique de la tutelle telles que la prolongation du délai pour établir un premier rapport sur la situation personnelle du mineur et sur ses biens éventuels et la suppression de la référence à la fin de mission du tuteur en cas de délivrance d'un titre de séjour illimité et de démarches pour l'ouverture d'une tutelle civile.

Pour le surplus, la ministre renvoie à l'exposé des motifs du projet de loi (voir DOC 56 1640/001, p. 4 à 8).

B. Proposition de loi modifiant la loi-programme (I) du 24 décembre 2002, en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés, DOC 56 0571/001

Mme Aurore Tourneur (Les Engagés), coauteure, indique que la proposition à l'examen vise à améliorer la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés.

Pour le surplus, elle parcourt les développements de sa proposition de loi (DOC 56 0571/001, p. 3 à 7).

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Kristien Van Vaerenbergh (N-VA) fait observer que le projet de loi à l'examen vise principalement à adapter la réglementation belge relative à la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés au nouveau Pacte européen sur la migration et l'asile. Aucune modification fondamentale n'est toutefois apportée à la politique migratoire.

Conformément à l'obligation européenne, le projet de loi prévoit une représentation juridique en temps utile des mineurs étrangers non accompagnés présumés. Le secret professionnel et la répartition des compétences sont explicitement encadrés, ce qui accroît la sécurité juridique.

Se référant aux avis de l'Office des étrangers et du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides,

voor de Vluchtelingen en de Staatlozen vraagt de spreker de minister om nader toe te lichten hoe gevolg zal worden gegeven aan de aanbeveling om het begrip multidisciplinariteit nader te definiëren.

Daarnaast vraagt zij verduidelijking over de elementen van de leeftijdsbeoordelingsprocedure die specifiek in aanmerking worden genomen voor niet-verzoekers. Zij wenst te vernemen op welke concrete criteria het verschil in behandeling wordt gebaseerd en hoe dit onderscheid wordt verantwoord binnen de voorgestelde regeling.

De heer Alexander Van Hoecke (VB) is verrast door de tussenkomst van de N-VA-fractie. Volgens hem gaat het geenszins om een louter technische aanpassing maar wel om een fundamentele beleidswijziging die de commissie voor het eerst grondig bespreekt.

Het lid stelt vast dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp integraal deel uitmaakt van het Europees migratie- en asielpact, waarover voor het zomerreces uitvoerig debat werd gevoerd. Hij herinnert eraan dat toen sterk werd aangedrongen op een snelle omzetting van de Europese regelgeving omdat de opgelegde termijnen moesten worden gerespecteerd en omdat werd gewaarschuwd voor rechtsonzekerheid en een mogelijk juridisch vacuüm indien de noodzakelijke wetgeving niet tijdig zou worden aangenomen.

De spreker merkt op dat men zich inmiddels bijna vier maanden verder bevindt en dat de commissie nu pas begint aan de bespreking van een wetsontwerp dat integraal onderdeel vormt van datzelfde pact. Deze laattijdige behandeling ondermijnt dan ook de geloofwaardigheid van de argumentatie die voor de zomer werd gebruikt om een snelle parlementaire behandeling te verantwoorden.

De heer Van Hoecke vraagt daarom aan de minister waarom dit wetsontwerp pas nu wordt behandeld. Het advies van de Raad van State was reeds op 6 mei 2026 beschikbaar, ruim voor de inwerkingtreding van het Europees migratie- en asielpact. Welke redenen hebben ertoe geleid dat de regering het wetsontwerp pas na de inwerkingtreding van het nieuwe Europese kader heeft geagendeerd?

Wat het wetsontwerp zelf betreft, heeft het lid fundamentele bezwaren tegen de nieuwe wijze waarop de leeftijd van niet-begeleide minderjarigen zal worden vastgesteld. Hij verwijst naar de kritiek die hij reeds heeft geformuleerd tijdens de bespreking van het Europees migratie- en asielpact in de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken (DOC 56

l'intervenante demande quelle suite la ministre entend donner à la recommandation de définir plus précisément la notion de "pluridisciplinarité".

Elle demande en outre des précisions sur les points de la procédure d'évaluation de l'âge qui sont spécifiquement pris en compte pour les non-demandeurs. Sur quels critères concrets la différence de traitement se fonde-t-elle et comment cette distinction est-elle justifiée dans la réglementation proposée?

M. Alexander Van Hoecke (VB) s'étonne de l'intervention du groupe N-VA. Selon lui, le projet de loi prévoit non pas une simple modification purement technique mais une modification fondamentale de la politique migratoire, que la commission examine en profondeur pour la première fois.

Le membre constate que le projet de loi à l'examen fait partie intégrante du Pacte européen sur la migration et l'asile, qui a fait l'objet d'un débat approfondi avant les vacances parlementaires. Il rappelle qu'à l'époque, une transposition rapide de la réglementation européenne avait été vivement préconisée, car il convenait de respecter les délais imposés et d'éviter une situation d'insécurité juridique, ainsi qu'un éventuel vide juridique en cas d'adoption tardive de la législation nécessaire.

L'intervenant fait observer que près de quatre mois se sont écoulés avant que la commission ne puisse entamer l'examen d'un projet de loi qui fait partie intégrante du pacte précité. Cet examen tardif sape dès lors la crédibilité des arguments avancés avant l'été pour justifier l'urgence.

M. Van Hoecke demande donc à la ministre pourquoi le projet de loi est examiné seulement maintenant. L'avis du Conseil d'État était déjà disponible dès le 6 mai 2026, soit bien avant l'entrée en vigueur du Pacte européen sur la migration et l'asile. Pour quelles raisons le gouvernement n'a-t-il inscrit le projet de loi à l'ordre du jour qu'après l'entrée en vigueur du nouveau cadre européen?

En ce qui concerne le projet de loi lui-même, l'intervenant a des objections fondamentales contre la nouvelle procédure de détermination de l'âge des mineurs non accompagnés. Il renvoie à la critique qu'il a déjà formulée lors de la discussion relative au Pacte européen sur la migration et l'asile en commission de l'Intérieur, de la Sécurité, de la Migration et des Matières administratives

1401). Het ter bespreking voorliggende wetsontwerp maakt volgens hem een fundamenteel verkeerde keuze.

De spreker stelt dat België vandaag beschikt over een systeem dat toelaat de beweerde minderjarigheid van een persoon op medische en wetenschappelijke wijze te toetsen. Het huidige systeem is objectief en wetenschappelijk onderbouwd en krijgt ook in andere Europese landen erkenning. Hoewel geen enkel systeem waterdicht is, acht hij het bestaande systeem beter dan het alternatief dat in het wetsontwerp wordt voorgesteld.

Volgens de heer Van Hoecke wordt met dit wetsontwerp afstand genomen van een medisch en wetenschappelijk onderbouwde aanpak ten voordele van een systeem dat in hoofdzaak steunt op gesprekken en beoordelingen. Dergelijke gesprekken laten evenwel volgens hun aard meer ruimte voor interpretatie dan medische onderzoeken of andere wetenschappelijke methoden. Daardoor ontstaat volgens hem een systeem dat vatbaarder is voor betwisting en misbruik.

Het lid vreest dat deze hervorming een achteruitgang betekent in de strijd tegen fraude en in de controle op de identiteit en de leeftijd van personen die het land binnenkomen. Deze stap staat dan ook haaks op de doelstelling van een strenger asiel- en migratiebeleid en wordt hier een technische aanpassing genoemd.

Artikel 6 van het wetsontwerp regelt de leeftijdsbeoordelingsprocedure. Hij stelt vast dat deze procedure zowel zal worden toegepast door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen voor verzoekers om internationale bescherming als door de dienst Voogdij voor personen die geen verzoek om internationale bescherming indienen. Zijn eerste vraag betreft de wijze waarop de procedure wordt opgestart. Hij merkt op dat het wetsontwerp bepaalt dat tot een leeftijdsbeoordeling kan worden overgegaan wanneer twijfel bestaat over de minderjarigheid van de betrokkene. In de toelichting wordt uitdrukkelijk vermeld dat de beoordeling niet uitsluitend mag steunen op het uiterlijk van de betrokkene. Daarom vraagt hij op basis van welke elementen de dienst Voogdij kan vaststellen dat er sprake is van redelijke twijfel. Wie binnen de dienst Voogdij beslist dat dergelijke twijfel aanwezig is? Dit is geen louter theoretische vraag. Het lid verwijst naar situaties waarin iemand volwassen lijkt, terwijl de authenticiteit van de voorgelegde identiteitsdocumenten niet met zekerheid kan worden vastgesteld. Kunnen dergelijke omstandigheden voldoende zijn om een leeftijdsbeoordeling te starten? Hij vreest dat hierover in de toekomst juridische discussies zullen ontstaan.

(DOC 56 1401). Selon lui, le projet de loi à l'examen opère un choix fondamentalement erroné.

L'intervenant indique que la Belgique dispose actuellement d'un dispositif permettant d'évaluer médicalement et scientifiquement la minorité déclarée par un étranger. Ce système objectif et étayé scientifiquement est également reconnu dans d'autres pays européens. Bien qu'aucun système ne soit infaillible, le membre estime que le dispositif actuel est préférable à l'alternative proposée dans le projet de loi.

M. Van Hoecke estime que le projet de loi à l'examen renonce à une approche fondée sur des données médicales et scientifiques pour privilégier un système reposant essentiellement sur des entretiens et des évaluations. Or, de par leur nature même, ces entretiens laisseront davantage de place à l'interprétation que les examens médicaux ou d'autres méthodes scientifiques. Le système proposé risque donc, selon lui, d'être source de contestations et d'abus.

Le membre craint que la réforme en projet ne constitue un recul dans la lutte contre la fraude et dans le contrôle de l'identité et de l'âge des personnes entrant sur le territoire. Cette réforme va donc à l'encontre de l'objectif d'une politique d'asile et de migration plus stricte et est présentée, en l'espèce, comme un ajustement technique.

L'article 6 du projet de loi règle la procédure d'évaluation de l'âge. Le membre constate que cette procédure sera appliquée à la fois par le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides pour les demandeurs de protection internationale et par le service des Tutelles pour les personnes qui n'auront pas introduit de demande de protection internationale. Il s'interroge tout d'abord sur la manière dont la procédure sera engagée. Il fait observer que le projet de loi prévoit que l'autorité responsable pourra procéder à une évaluation de l'âge en cas de doute sur la minorité de la personne concernée. L'exposé des motifs précise expressément que l'évaluation ne pourra se baser exclusivement sur l'apparence physique de la personne concernée. M. Van Hoecke demande donc sur la base de quels éléments le service des Tutelles pourra établir l'existence d'un doute raisonnable. Qui, au sein du service des Tutelles, se prononcera sur l'existence d'un tel doute? Cette question n'est pas purement théorique. Le membre cite, à cet égard, l'exemple d'une personne qui semble être majeure, alors que l'authenticité des documents d'identité présentés ne peut être établie avec certitude. De telles circonstances seront-elles jugées suffisantes pour engager une procédure d'évaluation de l'âge? L'intervenant craint que cette question ne donne lieu à des débats juridiques à l'avenir.

Vervolgens gaat hij in op het multidisciplinaire onderzoek dat het medisch onderzoek grotendeels moet vervangen. In eerste instantie wordt een diepgaand gesprek gevoerd door een personeelslid van de dienst Voogdij in aanwezigheid van een voogd. Het lid vraagt hoe dit gesprek precies wordt georganiseerd. Zullen hiervoor concrete richtlijnen worden opgesteld, hoe zal de procedure verlopen en welke criteria worden daarbij gehanteerd? Wie trekt uiteindelijk conclusies uit het gesprek en beslist of de betrokken persoon al dan niet minderjarig wordt geacht? Volgens het lid zijn dit, gelet op de verstrekende gevolgen van dergelijke beslissingen, essentiële vragen.

Zullen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en de dienst Voogdij dezelfde richtlijnen toepassen? De spreker acht het problematisch indien beide instanties verschillende methoden zouden gebruiken om de leeftijd van betrokkenen te beoordelen. Daarom vraagt hij wie deze procedures aanstuurt en op welke wijze de coherentie tussen beide systemen wordt gegarandeerd.

Verder verwijst de spreker naar de schriftelijke toelichting volgens dewelke de situatie opnieuw kan worden onderzocht wanneer nieuwe bewijselementen worden voorgelegd. Welke bewijselementen worden hieronder precies verstaan en moet dit begrip ruim worden geïnterpreteerd? Kunnen bijvoorbeeld verklaringen van familieleden aanleiding geven tot een heropening van de procedure?

Met betrekking tot de artikelen 7 en 8 van het wetsontwerp wijst de heer Van Hoecke erop dat de regeling inzake de aanstelling van een voogd wordt gewijzigd. Waar voorheen werd gewacht tot de minderjarigheid was vastgesteld, zal voortaan reeds een voogd kunnen worden aangesteld zodra twijfel bestaat over de leeftijd van de betrokkene. Het lid vraagt welke impact deze wijziging zal hebben op de werklast van de dienst Voogdij. Zullen bijkomende voogden moeten worden aangesteld en welke budgettaire gevolgen brengt dit mogelijk met zich mee?

Met betrekking tot de invoering van een expliciete geheimhoudingsplicht voor voogden merkt de spreker op dat tot op heden algemeen werd aangenomen dat voogden reeds gebonden waren door het beroepsgeheim. Waarom is het dan noodzakelijk om deze verplichting nu uitdrukkelijk in de wet op te nemen?

De heer Van Hoecke gaat vervolgens in op de termijn van dertig dagen waarbinnen de leeftijdsbeoordeling moet plaatsvinden. Welke gevolgen zijn verbonden aan de overschrijding van die termijn? Geldt deze termijn

Il évoque ensuite l'évaluation pluridisciplinaire destinée à remplacer en grande partie l'examen médical. Un entretien approfondi sera d'abord réalisé par un agent du service des Tutelles, en présence du tuteur. Le membre demande comment cet entretien sera mené en pratique. Des directives concrètes seront-elles établies à cet effet? Comment la procédure se déroulera-t-elle et quels critères seront appliqués? Qui tirera les conclusions finales de l'entretien et décidera si la personne concernée doit ou non être considérée comme mineure? Le membre estime que ces questions sont essentielles, car ces décisions sont lourdes de conséquences.

Le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides et le service des Tutelles appliqueront-ils les mêmes directives? L'intervenant estime qu'il serait problématique que ces deux instances utilisent des méthodes différentes pour évaluer l'âge des personnes concernées. C'est pourquoi il demande qui supervisera ces procédures et comment la cohérence entre les deux systèmes sera garantie.

Le membre renvoie ensuite à l'exposé des motifs, selon lequel la situation pourra être réexaminée sur présentation de tout nouvel élément probant. De quels éléments s'agit-il précisément? Cette notion doit-elle être interprétée au sens large? Des déclarations de membres de la famille pourront-elles, par exemple, donner lieu à une réouverture de la procédure?

En ce qui concerne les articles 7 et 8 du projet de loi, M. Van Hoecke souligne que les règles de désignation d'un tuteur seront modifiées. Alors qu'on attendait jusqu'à présent que la minorité soit constatée, il sera désormais possible de désigner un tuteur dès qu'un doute existe sur l'âge de la personne concernée. Le membre demande quelle sera l'incidence de cette modification sur la charge de travail du service des Tutelles. Faudra-t-il désigner des tuteurs supplémentaires et quelles en seront les éventuelles incidences budgétaires?

Pour ce qui est de la disposition prévoyant une obligation de confidentialité explicite dans le chef des tuteurs, l'intervenant fait observer qu'il était généralement admis jusqu'à présent que les tuteurs étaient déjà tenus au secret professionnel. Pourquoi est-il donc nécessaire d'inscrire désormais expressément cette obligation dans la loi?

M. Van Hoecke évoque ensuite le délai de trente jours dans lequel l'évaluation de l'âge devra être réalisée. Quelles seront les conséquences en cas de dépassement de ce délai? Ces trente jours couvriront-ils l'ensemble

voor het volledige onderzoek, met inbegrip van een eventueel aanvullend medisch onderzoek wanneer na het multidisciplinaire onderzoek nog twijfel blijft bestaan?

Tot slot verwijst het lid naar de inwerkingtreding op 12 juni 2026 van het nieuw Europees kader, datum die reeds geruime tijd is verstreken. Welke procedures werden in de tussentijd toegepast voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen? Bleef gedurende die periode het bestaande systeem van toepassing of werden reeds elementen van de nieuwe regeling gebruikt? Heeft het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen tijdens die overgangperiode reeds leeftijdsbeoordelingen uitgevoerd of is deze bevoegdheid volledig bij de dienst Voogdij van de FOD Justitie gebleven?

De heer Van Hoecke besluit dat het om fundamentele vragen gaat die essentieel zijn voor een correcte beoordeling van het wetsontwerp. Hij herhaalt dat hij ernstige bezwaren heeft tegen de vervanging van het huidige systeem, dat volgens hem steunt op objectieve medische en wetenschappelijke gegevens, door een systeem waarin gesprekken een centrale rol spelen waardoor de kans op fraude wordt vergroot en meer onzekerheid wordt gecreëerd.

De heer Pierre Jadoul (MR) vraagt om verduidelijking bij twee aspecten van het wetsontwerp.

Vooreerst verwijst hij naar het advies van de Vaste Commissie van de Lokale Politie over de mogelijke samenloop van verschillende regelingen voor leeftijdsverificatie. Hij merkt op dat personen die worden verdacht van een misdrijf zich soms als minderjarig voordoen, waardoor twee procedures naast elkaar zouden kunnen bestaan. Hij vraagt of deze interpretatie correct is en of in voorkomend geval steeds de procedure uit het wetsontwerp moet worden gevolgd, ook wanneer de bestaande procedure in het strikt strafrechtelijke kader reeds volledig werd doorlopen.

Daarnaast verwijst hij naar de vraag om een gegevensbank op te richten waarin de aangestelde voogden worden geregistreerd en die door de politiediensten kan worden geraadpleegd. Is het de bedoeling om een dergelijke gegevensbank ter beschikking te stellen van de politiediensten, zodat zij snel kunnen nagaan welke voogd voor een betrokken minderjarige werd aangewezen?

De heer Khalil Aouasti (PS) erkent dat het wetsontwerp belangrijke en positieve hervormingen bevat. In het bijzonder verwelkomt hij het uitgangspunt dat een niet-begeleide minderjarige in de eerste plaats als minderjarige wordt beschouwd en pas daarna als vreemdeling. In dat verband juicht hij de onmiddellijke

de l'évaluation, y compris un éventuel examen médical complémentaire si des doutes subsistent après l'évaluation pluridisciplinaire?

Enfin, le membre évoque l'entrée en vigueur du nouveau cadre européen, fixée initialement au 12 juin 2026, une date qui est largement dépassée. Quelles procédures ont entre-temps été appliquées aux mineurs étrangers non accompagnés? Le système actuel est-il resté en vigueur durant cette période ou certains éléments du nouveau cadre européen ont-ils déjà été appliqués? Le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides a-t-il déjà procédé à des évaluations de l'âge pendant cette période transitoire ou cette compétence est-elle restée entièrement dévolue au service des Tutelles du SPF Justice?

M. Van Hoecke conclut en indiquant que ces questions fondamentales sont essentielles à une bonne évaluation du projet de loi. Il émet une nouvelle fois de sérieuses réserves concernant le remplacement du système actuel fondé, selon lui, sur des données médicales et scientifiques objectives par un système dans lequel les entretiens occuperont une place centrale, ce qui augmentera le risque de fraude et créera davantage d'incertitude.

M. Pierre Jadoul (MR) demande des précisions sur deux volets du projet de loi.

Il renvoie d'abord à l'avis de la Commission permanente de la police locale concernant la possible coexistence de différents régimes de vérification de l'âge. Il fait observer que les personnes soupçonnées d'une infraction se font parfois passer pour des mineurs, ce qui pourrait entraîner la coexistence de deux procédures. Il demande si cette interprétation est correcte et si, le cas échéant, il conviendra de toujours suivre la procédure prévue par le projet de loi, même lorsque la procédure existante a déjà été menée à bien dans le cadre strictement pénal.

Il évoque par ailleurs la demande visant à mettre en place une banque de données recensant les tuteurs désignés, que les services de police pourront consulter. Est-il prévu de mettre une telle banque de données à la disposition des services de police pour leur permettre de vérifier rapidement quel tuteur a été désigné pour un mineur déterminé?

M. Khalil Aouasti (PS) reconnaît que le projet de loi apporte des avancées importantes et positives. Il salue en particulier le principe selon lequel un mineur non accompagné est d'abord considéré comme un mineur, avant d'être considéré comme un étranger. À cet égard, il salue la désignation immédiate d'un tuteur

aanwijzing van een voogd, nog voor de leeftijdsbepaling plaatsvindt, toe evenals de mogelijkheid om voorlopig een tussentijdse voogd aan te stellen. Volgens hem vormt dit een belangrijke garantie voor de bescherming van minderjarigen. Ook de afschaffing van de automatische medische leeftijdstests beschouwt hij als een aanzienlijke vooruitgang. Voortaan moet immers eerst worden nagegaan of de minderjarigheid met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld, vervolgens kan een multidisciplinaire evaluatie plaatsvinden en pas in laatste instantie kan worden overgegaan tot medische tests.

Hoewel hij deze principiële verbeteringen positief beoordeelt, heeft hij ook een aantal bezorgdheden over het wetsontwerp.

Een eerste bezorgdheid betreft het ontworpen artikel 7, § 1, tweede lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002 (art. 6 van het wetsontwerp). Volgens de spreker steunt de algemene logica van het wetsontwerp op de bescherming van de minderjarige en op de snelle en automatische aanwijzing van een voogd. Hij stelt echter vast dat het bedoelde lid de mogelijkheid creëert om automatisch te besluiten dat een persoon meerderjarig is. Hij vraagt zich af waarom in die hypothese geen toegang wordt verleend tot een multidisciplinaire evaluatie of tot medische onderzoeken. Hij verwijst naar het geval van een persoon die zich als minderjarige aandient en documenten voorlegt, maar die op basis van een beoordeling door de administratie zonder verdere procedure als meerderjarig wordt beschouwd. Volgens hem is onvoldoende duidelijk op basis van welke criteria die zekerheid omtrent de meerderjarigheid wordt vastgesteld. Hij vraagt daarom welke motiveringsvereisten gelden en welke elementen toelaten om tot een dergelijke conclusie te komen. De heer Aouasti pleit ervoor om de betrokken persoon de mogelijkheid te bieden een multidisciplinaire evaluatie te vragen wanneer de administratie weigert hem als minderjarige te erkennen. Op die manier kan een persoon die zich als minderjarige aandient alsnog toegang krijgen tot een objectieve beoordeling die kan uitmonden in een gemotiveerde beslissing over zijn leeftijd.

Een tweede bezorgdheid betreft de regeling die wordt uitgewerkt voor situaties waarin na een multidisciplinaire evaluatie twijfel blijft bestaan over de leeftijd van de betrokkene en deze vervolgens weigert mee te werken aan een medisch onderzoek. De spreker benadrukt dat twijfel volgens hem steeds in het voordeel van de betrokkene moet spelen en niet in het voordeel van de administratie. Hij merkt op dat een weigering om een medisch onderzoek te ondergaan in het verleden hoogstens een element kon zijn dat werd meegewogen bij de motivering van een beslissing. In het ter bespreking voorliggende wetsontwerp wordt deze weigering echter omgevormd

avant toute évaluation de l'âge, ainsi que la possibilité de désigner provisoirement un tuteur intérimaire. Selon lui, ces mesures constituent une garantie importante pour la protection des mineurs. Il considère également la suppression des tests médicaux automatiques de détermination de l'âge comme une avancée considérable. En effet, il conviendra désormais de vérifier d'abord si la minorité peut être établie avec une certitude suffisante. Une évaluation pluridisciplinaire pourra ensuite avoir lieu et ce n'est qu'en dernier recours que l'on pourra recourir à des tests médicaux.

Bien qu'il estime que ces avancées de principe soient positives, il exprime plusieurs inquiétudes à l'égard du projet de loi à l'examen.

L'intervenant s'inquiète d'abord de l'article 7, § 1er, alinéa 2, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 (art. 6 du projet de loi à l'examen). Selon lui, la logique générale du projet de loi à l'examen repose sur la protection du mineur et sur la désignation rapide et automatique d'un tuteur. Or, il constate que l'alinéa visé crée la possibilité de décider automatiquement qu'une personne est majeure. Il se demande pourquoi l'accès à une évaluation pluridisciplinaire ou à des tests médicaux n'est pas prévu dans cette hypothèse. Il évoque le cas d'une personne qui se présente comme mineure et produit des documents, mais qui, sur la base d'une évaluation de l'administration, est considérée comme majeure sans autre procédure. Selon lui, les critères sur la base desquels cette certitude quant à la majorité est établie ne sont pas suffisamment clairs. Il demande donc quelles exigences de motivation s'appliquent et quels éléments permettent de parvenir à cette conclusion. M. Aouasti préconise de permettre à la personne concernée de demander une évaluation pluridisciplinaire lorsque l'administration refuse de la reconnaître comme mineure. De cette manière, une personne qui se présente comme mineure pourra tout de même bénéficier d'une évaluation objective pouvant aboutir à une décision motivée concernant son âge.

Une deuxième préoccupation concerne le régime élaboré pour les situations dans lesquelles, à l'issue d'une évaluation pluridisciplinaire, des doutes subsistent quant à l'âge de la personne concernée et où celle-ci refuse ensuite de se soumettre à un examen médical. L'intervenant souligne que, selon lui, le doute doit toujours bénéficier à la personne concernée et non à l'administration. Il fait observer que, par le passé, le refus de se soumettre à un examen médical pouvait tout au plus constituer un élément pris en compte dans la motivation d'une décision. Le projet de loi à l'examen érige toutefois ce refus en présomption réfragable de majorité. Étant donné

tot een weerlegbaar vermoeden van meerderjarigheid. Omdat het hier gaat om bijzonder kwetsbare personen, namelijk niet-begeleide minderjarigen, is dit volgens hem problematisch. Een weigering van een medisch onderzoek kan een element zijn in de motivering van een beslissing maar mag op zichzelf geen vermoeden van meerderjarigheid doen ontstaan.

Daarnaast vraagt hij verduidelijking over de multidisciplinaire evaluatie zelf. Wie zijn de betrokken deskundigen, treden zij onafhankelijk op, over welke kwalificaties beschikken zij en welke disciplines zullen bij de beoordeling betrokken zijn? Zijn deze deskundigen specifiek opgeleid om met minderjarigen en in het bijzonder, gelet op de specifieke kwetsbaarheden van die doelgroep, met niet-begeleide minderjarigen in een migratiecontext te werken?

Een derde bezorgdheid betreft de afschaffing van het systeem van burgerlijke voogdij. Noch technisch noch politiek begrijpt de heer Aouasti die keuze. Hoewel het mechanisme momenteel weinig wordt toegepast, wijst hij erop dat het in bepaalde situaties zijn nut kan hebben. Hij verwijst daarbij naar niet-begeleide minderjarigen die op jonge leeftijd in België aankomen en die kunnen worden opgevangen binnen hun familiale omgeving. In dergelijke gevallen kan burgerlijke voogdij een passend instrument vormen.

Hij merkt bovendien op dat de tussenkomst van een voogd in dergelijke situaties soms weinig meerwaarde biedt en zelfs administratieve complicaties kan veroorzaken voor de familie. Daarnaast wijst hij op de kost voor de gemeenschap wanneer een professionele voogd wordt aangesteld, terwijl de minderjarige in de praktijk reeds door zijn familie wordt opgevangen. Een burgerlijke voogdij kan in dergelijke omstandigheden zowel praktisch als financieel dus voordelen opleveren.

De spreker verklaart zich wel akkoord met de opvatting dat de huidige automatische omzetting naar burgerlijke voogdij niet behouden hoeft te blijven. Hij stelt dan ook voor om hiervan een mogelijkheid in plaats van een verplichting te maken en overweegt om een amendement in die zin in te dienen. De door de dienst Voogdij aangewezen voogd, na de toekenning van een verblijfsrecht, zou dan kunnen beoordelen of het aangewezen is om over te gaan tot burgerlijke voogdij. Daarbij zou rekening kunnen worden gehouden met de familiale context, gezondheidsaspecten en andere relevante omstandigheden. Indien die voorwaarden niet vervuld zijn, kan de gewone voogdijregeling worden behouden. Het louter opheffen van het systeem van de burgerlijke voogdij is volgens hem dan ook geen goede zaak.

qu'il s'agit en l'espèce de personnes particulièrement vulnérables, à savoir des mineurs non accompagnés, ce principe pose, selon lui, un problème. Le refus de se soumettre à un examen médical peut constituer un élément dans la motivation d'une décision, mais ne doit pas, en soi, donner lieu à une présomption de majorité.

Il demande également des précisions sur l'évaluation pluridisciplinaire en tant que telle. Qui sont les experts concernés, agissent-ils en toute indépendance, quelles sont leurs qualifications et quelles disciplines seront associées à l'évaluation? Ces experts ont-ils reçu une formation spécifique pour travailler avec des mineurs et, en particulier, compte tenu des vulnérabilités spécifiques de ce groupe cible, avec des mineurs non accompagnés dans un contexte migratoire?

Une troisième inquiétude concerne la suppression du mécanisme de tutelle civile. M. Aouasti ne comprend pas ce choix ni sur le plan technique ni sur le plan politique. Bien que ce mécanisme soit actuellement peu utilisé, il souligne qu'il peut s'avérer utile dans certaines situations. Il renvoie à cet égard aux mineurs non accompagnés qui arrivent en Belgique à un jeune âge et qui peuvent être pris en charge au sein de leur environnement familial. Dans ces cas, la tutelle civile peut constituer un outil approprié.

Il fait en outre observer que l'intervention d'un tuteur dans ces situations n'apporte parfois qu'une faible plus-value et peut même entraîner des complications administratives pour la famille. Il souligne par ailleurs le coût pour la collectivité lorsqu'un tuteur professionnel est désigné, alors qu'en pratique, le mineur est déjà pris en charge par sa famille. Une tutelle civile peut donc présenter des avantages tant pratiques que financiers dans ces circonstances.

L'intervenant souscrit toutefois à l'idée qu'il n'est pas nécessaire de maintenir le passage automatique actuel à la tutelle civile. Il propose donc d'en faire une faculté plutôt qu'une obligation et envisage de présenter un amendement en ce sens. Le tuteur désigné par le service des Tutelles pourrait alors, après l'octroi d'un droit de séjour, évaluer l'opportunité de passer à la tutelle civile. À cet égard, il serait possible de tenir compte du contexte familial, des aspects liés à la santé et d'autres circonstances pertinentes. Si ces conditions ne sont pas remplies, le régime de tutelle ordinaire peut être maintenu. La suppression pure et simple du système de la tutelle civile n'est donc pas, selon lui, une bonne chose.

Tot besluit benadrukt de heer Aouasti dat het wetsontwerp belangrijke positieve elementen bevat maar dat op een aantal punten nog verduidelijking en bijsturing nodig zijn.

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) deelt mee dat haar fractie geen voorstander is van het Europees migratie- en asielpact. Niettemin erkent zij dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp op het vlak van de bescherming van niet-begeleide minderjarigen die in België internationale bescherming aanvragen een aantal belangrijke verbeteringen bevat.

Zij verwelkomt in de eerste plaats de bepaling die voorziet in de snelle aanstelling van een voogd, nog voor de definitieve identificatie van de minderjarige heeft plaatsgevonden. Het is een goede zaak dat een kind dat zonder ouders of ondersteunend netwerk in België aankomt en onmiddellijk nood heeft aan bescherming en begeleiding daarvoor niet eerst een juridische procedure moet doorlopen.

Daarnaast wijst zij op het belang van de wettelijke verankering van het beroepsgeheim van voogden dat een essentiële waarborg is om een vertrouwensrelatie tussen de minderjarige en de voogd tot stand te brengen. Ook de regel dat medische leeftijdsonderzoeken slechts als uiterste middel kunnen worden ingezet, is een positieve ontwikkeling.

Naar aanleiding van de adviezen van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, het Kinderrechtencommissariaat en de signalen uit de praktijk heeft zij niettemin een aantal bedenkingen.

Een eerste bekommernis betreft het risico op het ontstaan van een systeem met twee verschillende beschermingsniveaus voor minderjarigen. Het wetsontwerp maakt een onderscheid tussen jongeren die een verzoek om internationale bescherming indienen en jongeren die dat niet doen. In dat verband heeft zij vragen over de multidisciplinaire leeftijdsbeoordeling die voor deze laatste categorie door de dienst Voogdij moet worden uitgevoerd.

Artikel 6 bepaalt dat de multidisciplinaire beoordeling zonder uitstel gebeurt aan de hand van een diepgaand gesprek en een analyse van de beschikbare documenten. Hierbij rijst evenwel de vraag of een gesprek en een documentenonderzoek op zich wel kunnen worden beschouwd als een volwaardige multidisciplinaire beoordeling. Naar haar oordeel veronderstelt een multidisciplinaire aanpak immers de betrokkenheid van deskundigen uit verschillende disciplines, zoals psychologen die traumatische ervaringen kunnen herkennen, antropologen die rekening

M. Aouasti conclut en soulignant que le projet de loi à l'examen comporte des éléments positifs majeurs, mais que certains points doivent encore être précisés et ajustés.

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) indique que son groupe n'est pas favorable au Pacte européen sur la migration et l'asile. Elle reconnaît néanmoins que le projet de loi à l'examen comporte plusieurs avancées importantes en matière de protection des mineurs non accompagnés qui demandent une protection internationale en Belgique.

Elle se félicite d'abord de la disposition prévoyant la désignation rapide d'un tuteur, avant même l'identification définitive du mineur. Il est positif qu'un enfant arrivant en Belgique sans parents ni réseau de soutien, et ayant immédiatement besoin d'une protection et d'un accompagnement, ne doive pas passer par une procédure juridique au préalable.

Elle souligne par ailleurs l'importance de l'ancrage légal du secret professionnel des tuteurs, qui constitue une garantie essentielle pour établir une relation de confiance entre le mineur et son tuteur. La règle selon laquelle les tests médicaux de détermination de l'âge ne peuvent être pratiqués qu'en dernier recours constitue une autre évolution positive.

Compte tenu des avis du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides, du Commissariat aux droits de l'enfant et des signaux envoyés par les acteurs de terrain, elle formule toutefois plusieurs réserves.

Une première préoccupation concerne le risque de voir émerger un système de protection des mineurs à deux vitesses. Le projet de loi à l'examen opère une distinction entre les jeunes qui introduisent une demande de protection internationale et les autres. À cet égard, elle s'interroge sur l'évaluation pluridisciplinaire de l'âge que le service des Tutelles doit effectuer pour cette dernière catégorie.

L'article 6 prévoit que l'évaluation pluridisciplinaire est effectuée sans délai sur la base d'un entretien approfondi et d'une analyse des documents disponibles. La question se pose toutefois de savoir si un entretien et un examen des documents peuvent, à eux seuls, être considérés comme une évaluation pluridisciplinaire à part entière. Selon elle, une approche pluridisciplinaire suppose en effet l'implication d'experts issus de différentes disciplines, tels que des psychologues capables de reconnaître des expériences traumatisantes, des

kunnen houden met de culturele context en artsen die bepaalde ontwikkelingsaspecten kunnen beoordelen.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat de dienst Voogdij bijkomend een beroep kan doen op gespecialiseerde deskundigen maar dat daartoe geen wettelijke verplichting bestaat. Signalen uit het werkveld doen evenwel uitschijnen dat de dienst Voogdij momenteel niet over voldoende middelen beschikt om een dergelijke expertise structureel in te schakelen. Hoe zal de regering deze multidisciplinaire aanpak financieel zal ondersteunen? Zullen er bijkomende budgettaire middelen worden vrijgemaakt om een volwaardig multidisciplinair team uit te bouwen? Zal nader worden omschreven wat onder een multidisciplinaire beoordeling moet worden verstaan? Is voorts een samenwerking met het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen mogelijk bijvoorbeeld door expertise of deskundigen ter beschikking te stellen?

Vervolgens richt zij de aandacht op de situatie van bijzonder kwetsbare minderjarigen die geen verzoek om internationale bescherming indienen. Het gaat hier vaak om jongeren die zich in zeer precarie omstandigheden bevinden, geregeld op straat leven, in contact komen met de politie en soms zelfs worden onderworpen aan medische onderzoeken of in een gesloten omgeving voor volwassenen terechtkomen zonder dat een voogd werd aangesteld. Welke maatregelen zullen worden genomen om te garanderen dat ook deze jongeren daadwerkelijk toegang krijgen tot een voogd en hoe zal worden vermeden dat zij buiten het beschermingskader van het systeem vallen?

Een derde aandachtspunt betreft de regeling inzake de weigering van een medisch leeftijdsonderzoek. Overeenkomstig het wetsontwerp doet een weigering een weerlegbaar vermoeden van meerderjarigheid ontstaan. Hoewel het wetsontwerp bepaalt dat een dergelijke weigering slechts kan worden vastgesteld indien de betrokkene vooraf met een voogd heeft kunnen spreken en in een begrijpelijke taal werd geïnformeerd over de gevolgen van zijn beslissing, vraagt de spreekster aandacht voor jongeren die getraumatiseerd zijn, angstig zijn of de procedure onvoldoende begrijpen. Het risico bestaat immers dat dergelijke kwetsbare jongeren uit onzekerheid of wantrouwen een onderzoek weigeren, waarna die weigering nadelige gevolgen krijgt voor hun dossier. Hoe zal in de praktijk worden gewaarborgd dat een weigering nooit op zichzelf doorslaggevend wordt bij de beoordeling van de leeftijd en hoe zal ervoor worden gezorgd dat voogden voldoende tijd, middelen en opleiding krijgen om minderjarigen adequaat te begeleiden alvorens een dergelijke weigering wordt vastgesteld?

anthropologues pouvant tenir compte du contexte culturel et des médecins aptes à évaluer certains aspects du développement.

L'exposé des motifs indique que le service des Tutelles pourra aussi faire appel à des experts, sans qu'aucune obligation légale ne soit prévue à cet égard. Or, des signaux en provenance du terrain laissent entendre que le service des Tutelles ne dispose pas aujourd'hui de moyens suffisants pour recourir structurellement à cette expertise. Comment le gouvernement soutiendra-t-il financièrement cette approche pluridisciplinaire? Des moyens budgétaires additionnels seront-ils dégagés pour mettre en place une équipe pluridisciplinaire digne de ce nom? Précisera-t-on ce qu'il convient d'entendre par "évaluation pluridisciplinaire"? Une coopération avec le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides serait-elle en outre envisageable, par exemple sous la forme d'une mise à disposition d'expertise ou d'experts?

La membre attire ensuite l'attention sur la situation des mineurs d'âge particulièrement vulnérables qui n'introduisent aucune demande de protection internationale. Il s'agit souvent de jeunes en situation précaire, qui vivent dans la rue, entrent souvent en contact avec la police et subissent parfois même des examens médicaux ou finissent dans un environnement fermé destiné aux adultes sans qu'un tuteur ait été désigné. Quelles seront les mesures prises pour garantir que ces jeunes auront eux aussi réellement accès à un tuteur? Et comment évitera-t-on qu'ils finissent en dehors du cadre de protection du système?

Un troisième point concerne les règles relatives au refus de se soumettre à un examen médical d'évaluation de l'âge. Selon le projet de loi à l'examen, ce refus fera naître une présomption réfragable de majorité. Même si le projet de loi à l'examen dispose que ce refus ne pourra être constaté qu'à condition que la personne concernée ait pu s'entretenir au préalable avec un tuteur et ait été clairement informée des conséquences de sa décision, l'intervenante demande d'accorder de l'attention aux jeunes qui sont traumatisés, anxieux, ou qui ne comprennent pas suffisamment la procédure. En effet, ces jeunes vulnérables risquent de refuser de se soumettre à cet examen par incertitude ou par défiance, ce qui entraînera des conséquences préjudiciables pour leur dossier. Comment garantira-t-on en pratique qu'un refus ne soit en lui-même jamais déterminant dans le cadre de la procédure d'évaluation de l'âge? Et comment garantira-t-on que les tuteurs disposent de suffisamment de temps et de moyens et de la formation nécessaire pour accompagner adéquatement des mineurs d'âge avant que ce refus soit constaté?

Tot slot heeft de spreekster vragen bij de haalbaarheid van de in het wetsontwerp opgenomen termijnen voor de aanstelling van een voogd. Het wetsontwerp bepaalt dat een voogd uiterlijk binnen vijftien werkdagen moet worden aangewezen, met de mogelijkheid om die termijn in uitzonderlijke omstandigheden of bij een plotselinge sterke stijging van het aantal dossiers met tien werkdagen te verlengen. Mevrouw Daems geeft het voorbeeld van de migratiecrisis die volgde op de oorlog in Syrië, toen het aantal niet-begeleide minderjarigen sterk toenam en er onvoldoende voogden beschikbaar waren. Er moesten bijkomende middelen worden gezocht en nieuwe voogden dienden te worden gerekruteerd en opgeleid, waardoor aanzienlijke wachttijden, tot meer dan een jaar, ontstonden. Tegen die achtergrond vraagt zij of een bijkomende termijn van tien werkdagen in toekomstige crisissituaties wel realistisch is. Beschikt de regering over een systeem van flexibele crisisfinanciering of een noodfonds om bij een plotse toestroom van minderjarigen snel extra voogden aan te kunnen werven en op te leiden?

De heer Ismaël Nuino (Les Engagés) beperkt zijn uitzetting tot de volgende specifieke aandachtspunten.

De voogdijregeling voor niet-begeleide buitenlandse minderjarigen raakt (on)rechtstreeks aan bevoegdheden van de gemeenschappen. Signalen uit het werkveld tonen aan dat er vandaag nog moeilijkheden bestaan inzake opvang en begeleiding. Tegen die achtergrond is dan ook een goede samenwerking tussen de federale overheid en de gemeenschappen essentieel. Is de regering zinnens om een structureel en permanent overlegmechanisme op te zetten met de gemeenschappen? Worden er ook maatregelen overwogen om de aanwerving en erkenning van voogden in de verschillende landstalen te stimuleren? In het bijzonder verwijst hij naar signalen over specifieke moeilijkheden binnen de Duitstalige Gemeenschap en vraagt hij hoe daaraan zal worden tegemoetgekomen.

Vervolgens gaat de spreker in op de termijnen voor de aanwijzing van een voogd. Hij verwelkomt de bepaling in het wetsontwerp die voorschrijft dat een voogd vanaf de melding van een niet-begeleide minderjarige en uiterlijk binnen vijftien werkdagen moet worden aangesteld. Tegelijkertijd merkt hij op dat er volgens zijn informatie momenteel nog talrijke dossiers wachten op de aanwijzing van een voogd en dat de feitelijke wachttijden in verschillende taalrollen aanzienlijk langer zouden oplopen, soms tot ongeveer drie maanden. Hoewel hij beseft dat dergelijke problemen niet onmiddellijk kunnen worden opgelost, vraagt hij welke concrete maatregelen

Enfin, l'intervenante s'interroge sur la praticabilité des délais fixés dans le projet de loi pour la désignation des tuteurs. En effet, le texte à l'examen dispose qu'un tuteur devra être désigné dans un délai maximal de quinze jours ouvrables, prolongeable de dix jours ouvrables en cas de circonstances exceptionnelles ou de hausse forte et soudaine du nombre de dossiers. Mme Daems prend l'exemple de la crise migratoire qui a éclaté à la suite de la guerre en Syrie, lorsque le nombre de mineurs non accompagnés avait considérablement augmenté et que le nombre de tuteurs disponibles n'était pas suffisant. Il avait alors fallu trouver des moyens supplémentaires et recruter et former de nouveaux tuteurs, ce qui avait eu pour effet d'allonger considérablement (de plus d'un an) les délais d'attente. Au vu de ces événements passés, la membre demande s'il est bien réaliste de prévoir un délai supplémentaire de dix jours ouvrables dans le cadre des futures situations de crise. Le gouvernement dispose-t-il d'un système de financement de crise flexible ou d'un fonds d'urgence lui permettant de recruter et de former rapidement des tuteurs supplémentaires en cas de hausse soudaine du nombre de mineurs non accompagnés?

M. Ismaël Nuino (Les Engagés) limitera son intervention à quelques points spécifiques.

Les règles encadrant la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés touchent (in)directement aux compétences des communautés. Des signaux en provenance du terrain indiquent que des difficultés subsistent encore en matière d'accueil et d'accompagnement. Compte tenu de cette situation, une coopération de qualité entre l'autorité fédérale et les communautés est essentielle. Le gouvernement a-t-il l'intention de mettre en place un mécanisme de concertation structurel et permanent avec les communautés? Des mesures sont-elles aussi envisagées pour favoriser le recrutement et l'agrément de tuteurs dans les différentes communautés linguistiques? L'intervenant renvoie plus particulièrement aux signaux faisant état de difficultés spécifiques à cet égard au sein de la Communauté germanophone, et il demande quelle réponse y sera apportée.

L'intervenant poursuit en évoquant les délais de désignation des tuteurs. Il salue la disposition du projet de loi qui prévoit qu'un tuteur devra être désigné dès le signalement d'un mineur non accompagné, et au plus tard dans les quinze jours ouvrables suivant ce signalement. Parallèlement, il fait observer que, selon ses informations, de nombreux dossiers sont aujourd'hui encore dans l'attente de la désignation d'un tuteur, et que les délais d'attente effectifs seraient bien plus longs dans les différents rôles linguistiques (parfois jusqu'à environ trois mois). Même s'il est conscient que ces problèmes ne peuvent pas être résolus sur-le-champ, il

de regering wil nemen om de behandelingstermijnen te verkorten en ervoor te zorgen dat de wettelijke termijnen in de praktijk zo goed mogelijk kunnen worden nageleefd.

Daarnaast spreekt hij zijn tevredenheid uit over de afschaffing van het systematische drievoudige botonderzoek voor leeftijdsbepaling. In verband met de aankondigde multidisciplinaire evaluatie wenst hij voorts nog te vernemen hoe deze beoordeling concreet zal worden georganiseerd en welke medische onderzoeken nog zullen kunnen worden ingezet als ultiem middel wanneer andere beoordelingsmethoden onvoldoende uitsluitsel bieden.

De heer Achraf El Yakhoulfi (Vooruit) benadrukt dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp een belangrijk onderdeel vormt van de uitvoering van het Europees migratie- en asielpact. Het gaat hier niet om een louter technisch debat. Het wetsontwerp raakt aan de bescherming van een bijzonder kwetsbare groep, namelijk niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Hij wijst erop dat tijdens de vorige legislatuur, onder meer in de bijzondere commissie Mensenhandel en Mensensmokkel, uitvoerig aandacht werd besteed aan hun situatie en dat daarbij verschillende aanbevelingen werden geformuleerd. Het wetsontwerp geeft concreet gevolg aan een aantal van die bezorgdheden.

De spreker onderstreept vooreerst het belang van de snelle aanstelling van een voogd. Uiterlijk binnen vijftien werkdagen wordt een voogd aangewezen, ongeacht eventuele twijfels over de leeftijd van de betrokkene. Deze regeling bevestigt dat een jongere in de eerste plaats als minderjarige wordt beschouwd en niet louter als vreemdeling of verzoeker om bescherming. Daardoor wordt vermeden dat jongeren gedurende lange tijd in onzekerheid verkeren, terwijl zij nood hebben aan een duidelijk aanspreekpunt en een wettelijke vertegenwoordiger.

Daarnaast verwijst de heer El Yakhoulfi naar de hervorming van de leeftijdsbepaling. De leeftijdsbeoordelingen worden voortaan multidisciplinair benaderd en steunen niet langer in hoofdzaak op medische onderzoeken. Het drievoudig botonderzoek blijft wel bestaan maar wordt volgens het wetsontwerp slechts als laatste middel ingezet. Dit is een belangrijke vooruitgang die bovendien aansluit bij de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Een medisch onderzoek kan op zichzelf immers geen sluitend antwoord bieden over de leeftijd van een persoon. Daarom acht hij het noodzakelijk dat een diepgaand gesprek, de analyse van

demande au gouvernement de préciser quelles mesures concrètes il entend prendre pour raccourcir ces délais de traitement et garantir que les délais légaux puissent être respectés autant que possible dans la pratique.

Ensuite, l'intervenant se réjouit de la fin du triple test osseux systématique dans le cadre de l'évaluation de l'âge. S'agissant de l'évaluation pluridisciplinaire annoncée, il demande comment celle-ci sera organisée concrètement et quels examens médicaux pourront encore être réalisés en dernier recours lorsque d'autres méthodes d'évaluation de l'âge n'auront pas permis de déterminer celui-ci avec précision.

M. Achraf El Yakhoulfi (Vooruit) souligne que le projet de loi à l'examen constitue un volet important de la mise en œuvre du Pacte européen sur l'asile et la migration. Il ne s'agit pas en l'espèce d'un débat purement technique. En effet, le texte à l'examen touche à la protection du groupe particulièrement vulnérable que sont les mineurs étrangers non accompagnés. L'intervenant indique que, sous la législature précédente, notamment au sein de la commission spéciale Traite et Trafic des êtres humains, une attention toute particulière a été accordée à la situation de ces personnes et que plusieurs recommandations ont été formulées en la matière. Le projet de loi à l'examen vise à répondre concrètement à plusieurs de ces préoccupations.

L'intervenant souligne d'abord l'importance de désigner rapidement les tuteurs. Un tuteur sera désigné au plus tard dans les quinze jours ouvrables, indépendamment de l'existence de doutes éventuels quant à l'âge du mineur concerné. Ce dispositif confirme qu'un jeune est avant tout considéré comme un mineur d'âge, et pas uniquement comme un étranger ou un demandeur de protection. Cela permettra d'éviter de plonger des jeunes dans l'incertitude pendant une longue période, alors qu'ils ont besoin d'un point de contact clairement identifié et d'un représentant légal.

M. El Yakhoulfi poursuit en renvoyant à la réforme de l'évaluation de l'âge. Plutôt que de s'appuyer en majeure partie sur des examens médicaux, les tests d'évaluation de l'âge reposeront dorénavant sur une approche pluridisciplinaire. S'il est vrai que le triple test osseux subsistera, le projet de loi à l'examen prévoit qu'il ne sera réalisé qu'en dernier recours. Il s'agit d'une avancée majeure, qui s'inscrit en outre dans le droit fil de la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme. En effet, un examen médical ne permet pas à lui seul de déterminer avec certitude l'âge d'une personne. C'est pourquoi l'intervenant estime qu'il est

documenten en een brede multidisciplinaire beoordeling centraal staan bij de evaluatie.

Voorts verwelkomt hij de wettelijke verankering van het beroepsgeheim voor voogden. Een vertrouwensrelatie tussen de voogd en de minderjarige is essentieel om een kwaliteitsvolle begeleiding mogelijk te maken. Jongeren moeten erop kunnen vertrouwen dat de informatie die zij meedelen niet tegen hen zal worden gebruikt. Die vertrouwensband vormt een fundamentele voorwaarde voor een doeltreffende bescherming.

Het wetsontwerp bevat bovendien verschillende procedurele waarborgen. Zo kan een medisch onderzoek slechts worden overwogen wanneer na een multidisciplinaire beoordeling nog steeds twijfel bestaat over de leeftijd. Bovendien moet de jongere vooraf met de voogd kunnen spreken, moet hij in een taal die hij begrijpt worden geïnformeerd over de procedure en de gevolgen ervan, moet hij de mogelijkheid krijgen vragen te stellen en moet hij schriftelijk toestemming geven voor het onderzoek. Ook wanneer een jongere zonder geldige reden niet verschijnt, kan dit als een weigering worden beschouwd. De spreker benadrukt evenwel dat het in alle gevallen slechts gaat om een weerlegbaar vermoeden en niet om een definitieve vaststelling. Een jongere behoudt steeds de mogelijkheid om via documenten of andere bewijzen het vermoeden van meerderjarigheid te weerleggen.

De heer El Yakhoulfi overloopt vervolgens enkele bemerkingen afkomstig uit de ontvangen adviezen waarover hij van de minister verduidelijking wenst te bekomen.

Hij verwijst in de eerste plaats naar de voorstellen van het Platform Kinderen op de Vlucht en ATF-MENA om de mogelijkheid van burgerlijke voogdij te behouden voor jongeren die reeds langdurig in België verblijven, over een duurzaam verblijfsrecht beschikken en binnen een familiale context worden opgevangen. Is de minister alsnog bereid om die mogelijkheid te onderzoeken?

Verder verwijst hij naar het advies van Vlaams minister Gennez waarin wordt gevraagd om de gevolgen van de invoering van het beroepsgeheim voor voogden zowel juridisch als beleidsmatig nader te verduidelijken. Werd reeds onderzocht hoe deze nieuwe regeling zich verhoudt tot de bestaande bepalingen inzake integrale jeugdhulp?

De spreker verwijst eveneens naar de bezorgdheden van de Duitstalige Gemeenschap over het tekort aan

nécessaire que la conduite d'un entretien approfondi, l'analyse de documents et une évaluation pluridisciplinaire large occupent une place centrale dans le cadre du processus d'évaluation de l'âge.

L'intervenant salue ensuite l'inscription dans la loi de l'obligation, pour les tuteurs, de respecter le secret professionnel. En effet, une relation de confiance entre le tuteur et le mineur d'âge est essentielle pour permettre un accompagnement de qualité. Les jeunes doivent pouvoir compter sur le fait que les informations qu'ils fournissent ne seront pas utilisées contre eux. Ce lien de confiance est une condition fondamentale pour garantir une protection efficace.

Le projet de loi prévoit en outre plusieurs garanties procédurales. Ainsi, un examen médical ne pourra être envisagé que si des doutes subsistent à propos de l'âge après une évaluation pluridisciplinaire. De plus, le mineur devra pouvoir s'entretenir au préalable avec son tuteur, être informé, dans une langue qu'il comprend, de la procédure et de ses conséquences, avoir la possibilité de poser des questions et donner son consentement écrit à l'examen. Même le fait de ne pas se présenter sans fournir de motif valable pourra être considéré comme un refus de la part du mineur. L'intervenant souligne toutefois que, dans tous les cas, il ne s'agira que d'une présomption réfragable et non d'une constatation définitive. Les mineurs conserveront toujours la possibilité de réfuter la présomption de majorité au moyen de documents ou d'autres pièces justificatives.

M. El Yakhoulfi parcourt ensuite certaines observations formulées dans les avis reçus à propos desquelles il aimerait obtenir des précisions de la part de la ministre.

Il évoque d'abord les propositions de la Plateforme Mineurs en exil et de l'ATF-MENA visant à maintenir la possibilité d'une tutelle civile pour les jeunes qui séjournent depuis longtemps en Belgique, qui disposent d'un droit de séjour durable et qui sont accueillis dans un cadre familial. La ministre serait-elle disposée à envisager cette possibilité?

L'intervenant renvoie ensuite à l'avis de la ministre flamande Gennez, dans lequel celle-ci demande que les conséquences de l'instauration du secret professionnel pour les tuteurs soient davantage clarifiées, tant sur le plan juridique que sur le plan politique. A-t-on déjà examiné comment cette nouvelle réglementation s'articule avec les dispositions en vigueur concernant l'aide intégrale à la jeunesse?

L'intervenant renvoie également aux préoccupations de la Communauté germanophone concernant la pénurie

Duitstalige voogden. Welke concrete maatregelen zal de regering nemen om de werving en erkenning van voogden in de Duitstalige Gemeenschap te versterken? Meer algemeen wenst hij te vernemen hoe de regering zal verzekeren dat ook bij een plotse toename van het aantal niet-begeleide minderjarigen voldoende voogden beschikbaar blijven.

Daarnaast vraagt hij verduidelijking over de deskundigen die zullen worden betrokken bij de multidisciplinaire leeftijdsbeoordeling van jongeren die geen verzoek om internationale bescherming indienen. Zullen deze aspecten verder worden geregeld bij koninklijk besluit, wanneer kan een dergelijk besluit worden verwacht en welke expertise zal daarin verplicht worden opgenomen?

Zowel het Platform Kinderen op de Vlucht als het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen wijzen erop dat de procedures voor jongeren zonder verzoek om internationale bescherming nog verschillen van die voor verzoekers om bescherming. Is de minister bereid om die verschillen verder weg te werken en het begrip multidisciplinariteit expliciet te definiëren?

Kan de minister bevestigen dat een weigering van tenlasteneming door de dienst Voogdij slechts mogelijk zal zijn op basis van ernstige, objectieve en verifieerbare elementen die schriftelijk worden gemotiveerd? De spreker is van oordeel dat hetzelfde principe moet gelden voor situaties waarin aan de verklaringen van een minderjarige wordt getwijfeld en dat moet worden vermeden dat subjectieve criteria, zoals het uiterlijk van de betrokkene, een rol spelen bij de beoordeling.

Daarnaast verwijst hij naar de vraag van het Kinderrechtencommissariaat om bij twijfel steeds het vermoeden van minderjarigheid te laten gelden en uit te gaan van de jongste geschatte leeftijd. Is de minister bereid om dat beginsel expliciet in de wetgeving op te nemen?

Met betrekking tot artikel 6 en het weerlegbaar vermoeden van meerderjarigheid dat kan voortvloeien uit een weigering van een medisch onderzoek, verwijst het lid naar de bezorgdheid van het Kinderrechtencommissariaat en het Platform Kinderen op de Vlucht dat een dergelijke weigering nooit op zichzelf doorslaggevend mag zijn. Hoe verhoudt de huidige regeling zich daartoe en in welke bijkomende waarborgen worden er voorzien?

Verder verwijst hij naar het voorstel om de mogelijkheid te schrappen waarbij de administratie een persoon onmiddellijk als meerderjarig kan beschouwen zonder voorafgaande multidisciplinaire beoordeling. Is de minister bereid om deze piste te onderzoeken?

de tuteurs germanophones. Quelles mesures concrètes le gouvernement entend-il prendre pour augmenter le recrutement et améliorer la reconnaissance des tuteurs au sein de la Communauté germanophone? De manière plus générale, il demande comment le gouvernement compte garantir que le nombre de tuteurs disponibles sera toujours suffisant, même en cas d'augmentation soudaine du nombre de mineurs non accompagnés.

Le membre demande en outre des précisions concernant les experts qui seront associés à l'évaluation pluridisciplinaire de l'âge des jeunes qui n'introduisent pas de demande de protection internationale. Ces points seront-ils davantage précisés au travers d'un arrêté royal? Quand cet arrêté peut-il être attendu et quelle expertise devra obligatoirement y figurer?

Tant la Plateforme Mineurs en exil que le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides indiquent que les procédures pour les jeunes qui n'introduisent pas de demande de protection internationale diffèrent encore de celles applicables aux demandeurs de protection. La ministre est-elle prête à effacer ces différences et à définir explicitement la notion de pluridisciplinarité?

La ministre peut-elle confirmer que le refus de prise en charge par le Service des tutelles ne sera possible que sur la base d'éléments sérieux, objectifs, vérifiables et motivés par écrit? L'intervenant estime que le même principe doit s'appliquer aux situations où les déclarations d'un mineur sont mises en doute et qu'il faut éviter que des critères subjectifs, tels que l'apparence physique de la personne concernée, interviennent dans l'évaluation.

L'intervenant évoque par ailleurs la demande du Kinderrechtencommissariaat de toujours faire prévaloir la présomption de minorité en cas de doute et de se baser sur l'estimation d'âge la plus basse. La ministre est-elle disposée à inscrire explicitement ce principe dans la législation?

Concernant l'article 6 et la présomption réfragable de majorité pouvant découler d'un refus de se soumettre à un examen médical, l'intervenant renvoie aux préoccupations exprimées par le Kinderrechtencommissariaat et la Plateforme Mineurs en exil, selon lesquelles ce refus ne doit jamais être, à lui seul, déterminant. Que prévoit la réglementation actuelle à cet égard et quelles sont les garanties complémentaires?

Le membre évoque par ailleurs la proposition visant à supprimer la possibilité pour l'administration de considérer immédiatement une personne comme majeure, sans procéder au préalable à une évaluation pluridisciplinaire. La ministre est-elle disposée à examiner cette piste?

De spreker verwijst tevens naar de bemerkingen van de Franse Gemeenschap waarin wordt gesuggereerd om bij een vermoeden van een misdrijf systematisch en met spoed een medische botscan uit te voeren. Kan de minister bevestigen dat deze benadering, aangezien zij haaks staat op de filosofie van het wetsontwerp, dat medische onderzoeken slechts als ultiem middel beschouwt, niet wordt gevolgd?

Een onjuiste leeftijdsbeslissing kan bijzonder verstrekende en mogelijk onomkeerbare gevolgen hebben, het lid vraagt daarom of het wetsontwerp voorziet in een beroep met volle rechtsmacht en opschortende werking?

Voorts wenst hij te vernemen of kan worden gegarandeerd dat personen die zich tijdens de volledige beoordelingsprocedure als minderjarige aandienen niet in administratieve detentie worden geplaatst. Indien dat nog niet uitdrukkelijk is geregeld, vraagt hij of de minister bereid is daarin alsnog te voorzien.

Verwijzend naar een bemerking van de Dienst Vreemdelingenzaken vraagt hij eveneens welke gevolgen verbonden zijn aan een weigering om mee te werken aan onderdelen van de leeftijdsbeoordeling die geen medische onderzoeken betreffen, en of de regelgeving op dat punt verder zal worden verduidelijkt.

Tot slot verwijst de heer El Yakhoulfi naar de toekomstige Europese terugkeerverordening voor niet-begeleide minderjarigen die geen verzoek om internationale bescherming hebben ingediend. Hoe zal de regering bij de uitvoering van dit wetsontwerp rekening houden met die toekomstige Europese regelgeving?

Mevrouw Leentje Grillaert (cd&v) merkt op dat dit wetsontwerp een fundamentele wijziging doorvoert in de benadering van deze jongeren. Waar de aanstelling van een voogd vandaag pas later in de procedure gebeurt, wordt voortaan reeds bij de aanvang van de procedure een voogd aangewezen. Dit zal ervoor zorgen dat minderjarigen sneller worden begeleid, geïnformeerd en beschermd. Deze hervorming houdt niet alleen een juridische verbetering in maar draagt ook bij tot een betere algemene omkadering van de betrokken jongeren. Dit wetsontwerp is dan ook een positieve omzetting van een onderdeel van het door haar partij gesteunde Europees migratie- en asielpact.

Voorts verwelkomt zij de hervorming van de leeftijdsbeoordeling. In het bijzonder ondersteunt zij de drietrapsbenadering waarbij eerst wordt nagegaan of er twijfel bestaat over de leeftijd, vervolgens een multidisciplinaire evaluatie wordt uitgevoerd en pas in laatste instantie een medisch onderzoek wordt overwogen. Deze

M. El Yakhoulfi aborde ensuite les observations de la Communauté française, qui suggèrent de procéder systématiquement et en urgence à un test osseux en cas de présomption d'infraction. La ministre peut-elle confirmer que cette approche, qui va à l'encontre de la philosophie du projet de loi – selon laquelle les examens médicaux ne constituent qu'un dernier recours –, ne sera pas suivie?

Compte tenu des conséquences lourdes et potentiellement irréversibles qu'une décision erronée concernant l'âge peut avoir, le membre voudrait savoir si le projet de loi prévoit un recours de pleine juridiction avec effet suspensif.

Il demande par ailleurs si la ministre peut garantir que les personnes qui se présentent comme mineurs durant l'ensemble de la procédure d'évaluation ne seront pas placées en détention administrative. Si ce n'est pas encore précisé explicitement, il demande si la ministre est prête à y remédier.

Se référant à une observation de l'Office des étrangers, il s'enquiert également des conséquences liées à un refus de coopérer à certaines étapes de la procédure d'évaluation de l'âge qui n'impliquent pas des examens médicaux, et demande si la réglementation sera clarifiée sur ce point.

M. El Yakhoulfi conclut en évoquant le futur règlement européen relatif au retour des mineurs non accompagnés qui n'ont pas introduit de demande de protection internationale. Comment le gouvernement tiendra-t-il compte de cette future réglementation européenne lors de la mise en œuvre du projet de loi à l'examen?

Mme Leentje Grillaert (cd&v) fait observer que le projet de loi à l'examen modifie fondamentalement l'approche adoptée à l'égard de ces jeunes. Alors qu'actuellement, la désignation d'un tuteur n'intervient qu'à un stade ultérieur de la procédure, il est désormais prévu de désigner un tuteur dès le début de celle-ci. Cela permettra aux mineurs d'être accompagnés, informés et protégés plus rapidement. La réforme à l'examen n'améliore pas seulement le cadre juridique, elle contribue aussi à renforcer l'encadrement général des jeunes concernés. Le projet de loi constitue donc une transposition positive d'un volet du Pacte européen sur la migration et l'asile, qui est soutenu par son parti.

L'intervenante salue par ailleurs la réforme du système d'évaluation de l'âge. Elle soutient en particulier l'approche en trois étapes consistant à vérifier d'abord s'il existe un doute quant à l'âge, puis à procéder à une évaluation pluridisciplinaire et, en dernier recours seulement, à envisager un examen médical. Cette approche constitue

aanpak is een belangrijke waarborg voor kwetsbare jongeren, omdat medische onderzoeken niet langer systematisch of onmiddellijk worden ingezet. Tegelijk laat deze werkwijze ruimte voor een zorgvuldige bestrijding van mogelijk misbruik van de procedure.

De spreekster onderstreept tevens het belang van duidelijke communicatie met de betrokken jongeren. Zij verwelkomt daarom de bepaling dat de informatieverstrekking en de begeleiding moeten plaatsvinden in een taal die de minderjarige begrijpt, zodat hij of zij de procedure ten volle kan volgen.

Mevrouw Grillaert vestigt vervolgens de aandacht op een aantal praktische aandachtspunten die ook door de vorige sprekers werden aangehaald. In het bijzonder inzake de beschikbaarheid van voldoende voogden wanneer zich een aanzienlijke instroom van niet-begeleide minderjarigen voordoet. Zij verwijst daarbij naar de opmerkingen van de Duitstalige Gemeenschap over de beperkte beschikbaarheid van voogden.

De spreekster besluit dat het ter bespreking voorliggende wetsontwerp een belangrijke en noodzakelijke stap vooruit is voor de bescherming van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Mevrouw Claire Hugon Lecharlier (Ecolo-Groen) stelt vast dat verschillende van haar bekommernissen reeds door vorige sprekers aan bod werden gebracht. Zij benadrukt evenwel dat haar fractie het wetsontwerp dat een aantal belangrijke verbeteringen voor de bescherming van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen bevat, in grote lijnen positief beoordeelt.

Vooreerst verwelkomt zij de afschaffing van het systematisch gebruik van medische leeftijdsonderzoeken wanneer twijfel bestaat over de leeftijd van een jongere. Zij wijst erop dat de betrouwbaarheid van leeftijdsbepalingen op basis van botsens reeds geruime tijd wordt betwist en dat dergelijke onderzoeken gepaard kunnen gaan met aanzienlijke foutmarges en traumatische ervaringen voor de betrokken jongeren. Daarom acht zij het essentieel dat medische onderzoeken in de praktijk daadwerkelijk slechts als laatste middel worden ingezet.

Daarnaast spreekt zij haar tevredenheid uit over de versnelde aanwijzing van voogden. In verschillende ontvangen adviezen wordt de bezorgdheid geuit dat de termijn van vijftien werkdagen in de praktijk een standaardtermijn zou kunnen worden, waardoor er minder inspanningen zouden worden geleverd om een voogd zo snel mogelijk aan te wijzen. Kan daarom voor

une garantie importante pour les jeunes vulnérables, car les examens médicaux ne seront plus utilisés systématiquement ou immédiatement. Cette méthode permettra également de lutter efficacement contre d'éventuelles utilisations abusives de la procédure.

L'intervenante souligne par ailleurs l'importance d'une communication claire avec les jeunes concernés. C'est pourquoi elle salue la disposition selon laquelle l'information et l'accompagnement devront se faire dans une langue que le mineur comprend, afin qu'il puisse suivre pleinement la procédure.

Mme Grillaert attire ensuite l'attention sur certains points pratiques déjà évoqués par les intervenants précédents. Elle revient en particulier sur la question de la disponibilité d'un nombre suffisant de tuteurs en cas d'afflux important de mineurs non accompagnés. Elle renvoie à cet égard aux observations de la Communauté germanophone concernant la disponibilité limitée de tuteurs.

L'intervenante conclut en indiquant que le projet de loi à l'examen représente une étape importante et nécessaire pour la protection des mineurs étrangers non accompagnés.

Mme Claire Hugon Lecharlier (Ecolo-Groen) constate que plusieurs de ses préoccupations ont déjà été abordées par les intervenants précédents. Elle souligne que malgré ces préoccupations, son groupe évalue de manière générale positivement le projet de loi, qui comporte un certain nombre d'améliorations importantes en matière de protection des mineurs étrangers non accompagnés.

Elle se félicite tout d'abord de la suppression du recours systématique aux examens médicaux visant à déterminer l'âge lorsqu'il existe un doute quant à l'âge d'un jeune. Elle attire l'attention sur le fait que la fiabilité de la détermination de l'âge basée sur des tests osseux est contestée de longue date et que ces examens peuvent présenter des marges d'erreur considérables et constituer une expérience traumatisante pour les jeunes concernés. C'est pourquoi elle estime essentiel qu'en pratique, le recours à des examens médicaux n'intervienne qu'en dernier ressort.

Par ailleurs, elle se réjouit de l'accélération de la désignation des tuteurs. Plusieurs avis reçus font état de la crainte que le délai de quinze jours ouvrables devienne, en pratique, un délai de référence, ce qui pourrait réduire les efforts déployés pour désigner un tuteur dans les plus brefs délais. Serait-il dès lors envisageable, pour les mineurs particulièrement vulnérables, de procéder

bijzonder kwetsbare minderjarigen worden overwogen om een voogd nog sneller aan te stellen dan binnen de voorziene termijn van vijftien werkdagen?

Vervolgens gaat zij uitvoerig in op artikel 6 dat een kernbepaling van het wetsontwerp vormt. Hoewel zij de harmonisering van de leeftijdsbeoordelingen positief beoordeelt, stelt het lid vast dat in enkele ontvangen adviezen nog verschillende vragen worden opgeworpen over de concrete formulering van de regeling. In het bijzonder verwijst zij naar het advies van de “*Défenseur des droits de l’enfant*” van de Franse Gemeenschap, die wijst op de noodzaak om in de wet zelf duidelijke criteria op te nemen voor situaties waarin zonder enige twijfel kan worden vastgesteld dat een betrokkene meerderjarig is.

Volgens de spreker is het noodzakelijk om objectieve criteria in de wet vast te leggen die toelaten iedere twijfel over de meerderjarigheid uit te sluiten. Een beslissing waarbij een persoon als meerderjarig wordt beschouwd, kan immers verstrekende gevolgen hebben aangezien hierdoor bepaalde rechten en beschermingsmechanismen verloren kunnen gaan. In dat verband verwijst zij eveneens naar de opmerkingen van ATF-MENA die vragen om bijzonder strikte waarborgen in te bouwen. Bovendien is het strijdig met de doelstelling van de hervorming om een jongere van de nieuwe beschermingsprocedure uit te sluiten op basis van een onvoldoende afgebakende beoordeling door de dienst Voogdij. Is de minister bereid om het wetsontwerp aan te passen zodat de voorwaarden waaronder iemand zonder twijfel als meerderjarig kan worden beschouwd, duidelijker en nauwkeuriger in de wet zelf worden omschreven?

Voorts verwijst zij naar de aanbeveling van de “*Défenseur des droits de l’enfant*” om iedere betwisting van de minderjarigheid formeel te motiveren, schriftelijk vast te leggen en verplicht mee te delen aan de betrokken jongere in een taal die hij of zij begrijpt. Een dergelijke regeling draagt bij tot een betere bescherming van de rechten die verbonden zijn aan het statuut van minderjarige.

Het lid benadrukt tevens dat jongeren goed geïnformeerd moeten worden over de gevolgen van een eventuele weigering om mee te werken aan een leeftijdsonderzoek. Een weigering betekent niet noodzakelijk dat de betrokken persoon meerderjarig is maar ook kan voortvloeien uit angst, wantrouwen of bezorgdheid over medische onderzoeken. Welke bijkomende inspanningen zal de dienst Voogdij leveren om jongeren correct te informeren over de mogelijke gevolgen van een dergelijke weigering?

à la désignation d’un tuteur dans un délai inférieur aux quinze jours ouvrables prévus?

Elle évoque ensuite longuement l’article 6, qui constitue une disposition phare du projet de loi à l’examen. Même si elle se félicite de l’harmonisation des évaluations de l’âge, la membre constate que certains avis reçus soulèvent encore diverses questions quant à la formulation concrète de la réglementation. Elle renvoie en particulier à l’avis du Défenseur des droits de l’enfant de la Communauté française, qui attire l’attention sur la nécessité d’ancrer directement dans la loi des critères clairs permettant de déterminer les situations dans lesquelles il peut être établi avec certitude qu’une personne est majeure.

L’intervenante souligne la nécessité d’inscrire dans la loi des critères objectifs permettant de lever tout doute sur la question de la majorité. En effet, une décision établissant qu’une personne est majeure peut être lourde de conséquences, en ce qu’elle peut entraîner la perte de certains droits et mécanismes de protection. À cet égard, elle renvoie également aux observations d’ATF-MENA, qui demande la mise en place de garanties particulièrement strictes. De plus, exclure un mineur de la nouvelle procédure de protection sur la base d’une évaluation insuffisamment circonscrite par le Service des Tutelles serait contraire à l’objectif de la réforme. La ministre est-elle disposée à modifier le projet de loi afin que la loi définisse elle-même de manière plus claire et plus précise les conditions permettant d’établir avec certitude la majorité d’une personne?

Elle renvoie par ailleurs à la recommandation du Défenseur des droits de l’enfant selon laquelle toute contestation de la minorité devrait être formellement motivée, consignée par écrit et obligatoirement communiquée au jeune concerné dans une langue qu’il comprend. Une telle disposition contribuerait à une meilleure protection des droits liés au statut de mineur.

La députée souligne également que les jeunes doivent être dûment informés des conséquences d’un éventuel refus de coopérer à un examen visant à déterminer leur âge. Un refus ne signifie pas nécessairement que la personne concernée est majeure. Il peut aussi s’expliquer par la peur, par la méfiance ou par une certaine inquiétude face aux examens médicaux. Quels efforts supplémentaires le Service des Tutelles déploiera-t-il afin d’informer correctement les jeunes des conséquences possibles d’un tel refus?

Daarnaast sluit zij zich aan bij eerdere vragen over de multidisciplinaire leeftijdsbeoordeling. Welke deskundigheid moet er aanwezig zijn om daadwerkelijk van een multidisciplinaire evaluatie te kunnen spreken? Is het niet wenselijk om de procedures verder te harmoniseren, ongeacht of een jongere al dan niet internationale bescherming aanvraagt, en om bijgevolg het facultatieve karakter van de inschakeling van multidisciplinaire teams te herbekijken?

Tot slot gaat mevrouw Hugon Lecharlier in op artikel 11 van het wetsontwerp dat de mogelijkheid van burgerlijke voogdij afschaft. Hoewel dit systeem in de praktijk slechts uitzonderlijk wordt toegepast, wordt in verschillende adviezen gepleit voor het behoud ervan. Volgens die adviezen kan burgerlijke voogdij in bepaalde situaties nog steeds in het belang van het kind zijn. Zal de minister rekening houden met deze opmerkingen en is zij bereid om het behoud van deze mogelijkheid te overwegen voor de gevallen waarin zij een meerwaarde kan bieden voor de betrokken minderjarige?

B. Antwoorden van de minister

De minister bevestigt dat de multidisciplinaire procedures van de dienst Voogdij en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen zoveel als mogelijk op elkaar afgestemd worden, binnen de beschikbare capaciteit. De beleidsceel van de minister en die van de minister van Asiel en Migratie, en Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid overleggen hierover. De dienst Voogdij zal bijvoorbeeld beroep kunnen doen op het comité van experts van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen. Het klopt wel dat er per slot van rekening twee procedures blijven bestaan.

Met betrekking tot de leeftijdswijfel verduidelijkt de minister dat het weigeren van een medisch onderzoek leidt tot een wettelijk weerlegbaar vermoeden van meerderjarigheid. Als nieuwe bewijselementen komen enkel bewijsstukken zoals identiteitspapieren in aanmerking. Foto's volstaan bijvoorbeeld niet.

De leeftijdsbeoordeling geschiedt enkel wanneer er twijfel mogelijk is, waarbij het initiatief ligt bij de Dienst Vreemdelingenzaken of de dienst Voogdij zelf. Het gesprek wordt afgenomen door de dienst Voogdij zelf. De personeelsleden van de dienst Voogdij zullen hiertoe dezelfde opleiding krijgen als die van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen. Concreet is er een gesprek en een analyse van de documenten. Indien nodig zal het expertencomité van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (dat bijvoorbeeld psychologen en pedagogen bevat) bevestigd

L'intervenante se rallie par ailleurs aux questions précédentes concernant l'évaluation pluridisciplinaire de l'âge. Quelles compétences doivent être réunies pour qu'une évaluation soit effectivement qualifiée de pluridisciplinaire? Ne conviendrait-il pas d'harmoniser davantage les procédures – qu'il s'agisse de jeunes ayant ou non demandé une protection internationale – et, dans ce contexte, de réexaminer le caractère facultatif du recours à des équipes pluridisciplinaires?

Enfin, Mme Hugon Lecharlier aborde l'article 11 du projet de loi à l'examen, qui supprime la possibilité d'une tutelle civile. Même si ce système n'est appliqué qu'à titre exceptionnel en pratique, plusieurs avis plaident en faveur de son maintien. Ces avis font valoir que la tutelle civile peut encore, dans certaines situations, être dans l'intérêt de l'enfant. La ministre tiendra-t-elle compte de ces observations et est-elle disposée à envisager le maintien de cette possibilité pour les cas où elle peut apporter une valeur ajoutée au mineur concerné?

B. Réponses de la ministre

La ministre confirme que les procédures pluridisciplinaires du Service des tutelles et du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides seront harmonisées autant que possible, dans la limite des capacités disponibles. La cellule stratégique de la ministre et celle de la ministre de l'Asile, de la Migration et de l'Intégration sociale, chargée de la Politique des Grandes villes, se concertent à ce propos. Le Service des tutelles pourra, par exemple, faire appel au comité d'experts du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides. En définitive, deux procédures demeureront effectivement en vigueur.

Concernant la question de la détermination de l'âge, la ministre précise que le refus de se soumettre à un examen médical entraînera une présomption légale réfragable de majorité. Des justificatifs tels que des documents d'identité sont les seuls nouveaux éléments probants pouvant être pris en compte à cet égard. Les photos, par exemple, ne suffiront pas.

L'évaluation de l'âge se limite aux situations où il subsiste un doute, l'initiative revenant à l'Office des étrangers ou au Service des tutelles lui-même. L'entretien est mené par le Service des tutelles. À cette fin, les membres du personnel de ce service recevront la même formation que ceux du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides. Concrètement, cette évaluation consiste en un entretien et une analyse des documents. Au besoin, le comité d'experts du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides (qui comprend notamment des psychologues et des pédagogues) sera consulté; si le Service

worden; indien de dienst Voogdij reeds daarzonder de leeftijd heeft kunnen vaststellen, zal dit natuurlijk niet meer nodig zijn. Een samenwerkingsprotocol tussen de dienst Voogdij en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen wordt voorbereid en in afwachting hiervan wordt natuurlijk al samengewerkt in eenieders belang.

Het multidisciplinaire onderzoek wordt wettelijk verankerd. Een ruime formulering kreeg de voorkeur om rekening te kunnen houden met de komende rechtspraak. De regeling sluit naadloos aan bij wat in het Migratiepact is voorzien voor aanvragers van internationale bescherming.

Het medisch onderzoek is een *ultimum remedium*. Het huidige stramien – scans van tanden, sleutelbeen en pols – wordt behouden. Er wordt gezocht naar een evenwicht tussen het beschermen van minderjarigen die zeer kwetsbaar kunnen zijn en het tegengaan van misbruik. De betrokkenen worden gepast ingelicht over het medisch onderzoek, met bijvoorbeeld brochures in hun taal of filmpjes. De ambtenaar van de dienst Voogdij is beschikbaar om vragen te beantwoorden. Hij kan ook de jongere die een medisch onderzoek weigert, bevragen over zijn redenen en waarschuwen voor de gevolgen. De minister benadrukt het gewicht gegeven aan het belang van het kind in de procedure.

Er wordt altijd een voogd aangewezen voor alle jongeren bij wie twijfel bestaat over de minderjarigheid. Zij worden dus passend begeleid. Indien nodig worden tolken ingeschakeld.

De dienst Voogdij heeft momenteel voldoende budget. Een aantal taken zijn overgedragen aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen. De financiering die voor deze taken voorzien was, verschuift naar de nieuwe taken.

De dienst Voogdij moet inderdaad zo snel mogelijk een voogd aanstellen, normaal gezien binnen vijftien dagen en sneller bij bijzonder kwetsbare jongeren. Met het oog op de implementatie van het Migratiepact stelt de Europese Unie bijkomende middelen ter beschikking van de lidstaten. De dienst Voogdij heeft Europese financiering verkregen om negentien werknemer-voogden aan te werven bij verenigingen. Voor de bijzonder kwetsbare jongeren is er een permanentie met werknemer-voogden die onmiddellijk worden aangewezen. Momenteel zijn er genoeg voogden, waarover steeds gewaakt wordt.

des tutelles a déjà pu déterminer l'âge de la personne concernée, cette consultation ne sera évidemment plus nécessaire. Un protocole de coopération entre le Service des tutelles et le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides est en cours d'élaboration. Dans l'attente de sa finalisation, une collaboration est d'ores et déjà mise en œuvre dans l'intérêt de toutes les parties concernées.

L'examen pluridisciplinaire sera inscrit dans la loi. Une formulation large a été privilégiée afin de pouvoir tenir compte de la jurisprudence à venir. Cette réglementation s'inscrit pleinement dans le cadre des dispositions prévues dans le Pacte sur la migration pour les demandeurs de protection internationale.

Le test médical est pratiqué en dernier recours. Le protocole actuel, qui prévoit des radiographies des dents, de la clavicule et du poignet, est maintenu. Le but est de trouver un équilibre entre la protection des mineurs, qui peuvent être très vulnérables, et la lutte contre les abus. Les personnes concernées sont informées de manière adaptée au sujet du test médical, par exemple au moyen de brochures dans leur langue ou de vidéos. Le fonctionnaire du service des Tutelles est disponible pour répondre aux questions. Il peut également interroger le jeune qui refuse un test médical sur ses motivations et l'avertir des conséquences. La ministre souligne l'importance accordée à l'intérêt de l'enfant dans la procédure.

Un tuteur est toujours désigné pour tous les jeunes dont la minorité est mise en doute. Ceux-ci bénéficient ainsi d'un accompagnement adapté et, si nécessaire, il est fait appel à des interprètes.

Le service des Tutelles dispose actuellement d'un budget suffisant. Certaines tâches ont été transférées au Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides, et le financement qui était prévu pour ces tâches est réaffecté aux nouvelles missions.

Le service des Tutelles doit effectivement désigner un tuteur le plus vite possible, normalement dans un délai de quinze jours et plus rapidement pour les jeunes particulièrement vulnérables. L'Union européenne met des moyens complémentaires à la disposition des États membres en vue de la mise en œuvre du Pacte sur la migration et l'asile. Le service des Tutelles a obtenu un financement européen pour recruter dix-neuf tuteurs employés au sein d'associations. Pour les jeunes particulièrement vulnérables, une permanence est assurée par des tuteurs employés qui sont désignés immédiatement. Actuellement, le nombre de tuteurs est suffisant, et l'on veille en permanence à ce qu'il le reste.

De dienst Voogdij heeft noodplannen opgesteld om snel te kunnen inspelen op gevallen van crisis of verhoogde migratiedruk. De financiering voor de verenigingen van werknemer-voogden is aangepast zodat zij bijkomende voogden kunnen aanwerven wanneer nodig. Er is ook een reservepool van vrijwillige en zelfstandige voogden. Ook wordt een noodplan ontwikkeld voor specifieke problemen. Zo zijn er acties voorzien voor het geval dat er in een bepaalde regio voogden tekort zijn, zoals oproepen op sociale media, brochures enzovoort.

De uitdrukkelijke vermelding van het beroepsgeheim wijzigt weinig in de praktijk maar is wel duidelijker voor de voogden. Dit was altijd de wens van de wetgever. Dit wordt ook afgestemd op de bepalingen in het nieuwe Strafwetboek. Het beroepsgeheim is niet bedoeld om de noodzakelijke informatie-uitwisseling te hinderen, maar om de vertrouwensrelatie tussen de minderjarige en de voogd te versterken. De minister is bereid om samen met de gemeenschappen te onderzoeken of de huidige regeling over informatie-uitwisseling voldoende rekening houdt met de opdrachten van de voogd.

De minister stipt aan dat de toekomstige FOD Migratie de identificatie en leeftijdsbepaling van personen die niet verzoeken om internationale bescherming op zich zal nemen, luidens het regeerakkoord. Een werkgroep bereidt een en ander voor.

Het openbaar ministerie behoudt zijn bevoegdheden en kan bijvoorbeeld zelf opdracht geven tot een medisch onderzoek. Het resultaat hiervan kan de dienst Voogdij enkel gebruiken indien de voorschriften van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp gevolgd zijn. De procedures moeten geharmoniseerd worden om snel tot een goed resultaat te komen. De minister werkt hieraan samen met de procureurs des Konings en de penitentiare instellingen. Het openbaar ministerie heeft reeds toegang tot de databank MENAweb en kan ook een deel van de interne databank van de dienst Voogdij inkijken. Het gaat om gegevens over de minderjarige en de voogd en in voorkomend geval de leeftijdsbeoordeling. Het wordt nog onderzocht of de politie eveneens toegang hiertoe moet krijgen. De gegevens van de voogden staan overigens ook in het Rijksregister waar ze de code TI 128 dragen. Meerdere administraties hebben hier al toegang toe en de politie kan ook toegang vragen.

Wat de inwerkingtreding betreft, is er geen vacuüm dankzij de rechtstreekse werking van de Verordening. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen en de dienst Voogdij handelen reeds volgens de bevoegdheidstoewijzing die bevestigd wordt door het ter bespreking voorliggende wetsontwerp.

Le service des Tutelles a élaboré des plans d'urgence afin de pouvoir réagir rapidement en cas de crise ou de pression migratoire accrue. Le financement destiné aux associations de tuteurs employés a été ajusté de manière à leur permettre de recruter des tuteurs complémentaires en cas de besoin. Il existe également une réserve de tuteurs bénévoles et indépendants. Un plan d'urgence est également élaboré pour faire face aux problèmes spécifiques. Des actions sont ainsi prévues en cas de pénurie de tuteurs dans une certaine région, comme des appels sur les réseaux sociaux, des brochures, etc.

La mention explicite du secret professionnel ne change pas grand-chose en pratique, mais elle apporte davantage de clarté aux tuteurs. Tel a toujours été le souhait du législateur. Cette disposition est également alignée sur celles du nouveau Code pénal. Le secret professionnel n'a pas pour but d'entraver l'échange d'informations nécessaire, mais de renforcer la relation de confiance entre le mineur et le tuteur. La ministre est disposée à examiner, en collaboration avec les communautés, si le régime actuel en matière d'échange d'informations tient suffisamment compte des missions du tuteur.

La ministre relève que, conformément à l'accord de gouvernement, le futur SPF Migration se chargera de l'identification et de l'évaluation de l'âge des personnes qui ne demandent pas de protection internationale. Un groupe de travail effectue les préparatifs nécessaires.

Le ministère public conserve ses compétences et pourra, par exemple, ordonner lui-même un test médical. Le service des Tutelles ne pourra utiliser les résultats de ce test que si les dispositions du projet de loi à l'examen ont été respectées. Les procédures doivent être harmonisées afin d'aboutir rapidement à un résultat satisfaisant. La ministre y travaille en collaboration avec les procureurs du Roi et les établissements pénitentiaires. Le ministère public a déjà accès à la banque de données MENAweb et peut également consulter une partie de la banque de données interne du service des Tutelles. Il s'agit de données concernant le mineur et le tuteur et, le cas échéant, l'évaluation de l'âge. La question de savoir si la police doit également y avoir accès est encore à l'étude. Par ailleurs, les données relatives aux tuteurs figurent aussi dans le Registre national, où elles portent le code TI 128. Plusieurs administrations peuvent déjà les consulter et la police peut également demander à y avoir accès.

En ce qui concerne l'entrée en vigueur, il n'y a pas de vide juridique grâce à l'effet direct du règlement. Le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides et le service des Tutelles agissent déjà conformément à la répartition des compétences confirmée par le projet de loi à l'examen.

De minister was klaar om het ter bespreking voorliggende wetsontwerp te bespreken in juli. Op vraag van de oppositie werd de bespreking over de zomer getild. Volledigheidshalve geeft de minister de gedetailleerde tijdslijn. Op 7 mei werd het voorlopige advies van de Raad van State ontvangen en op 19 mei de officiële versie hiervan. De week nadien ontving de minister de analyse van de diensten. In de eerste week van juni volgde een informele bespreking in de regering, gevolgd door een elektronische interkabinettenwerkgroep op 12 juni. Op 16 juni kwamen er nog enkele vragen van een partij en op 24 juni werd de tekst ingediend in de Kamer, waarna de ronddeling volgde op 2 juli. Dit kan bezwaarlijk beschouwd worden als een trein der traagheid.

Wat de voogdij volgens het Burgerlijk Wetboek betreft, merkt de minister op dat die nog steeds van toepassing is. De enige wijziging bestaat erin dat de burgerrechtelijke procedure niet langer automatisch wordt ingeleid, maar dat de dienst Voogdij rekening zal houden met het belang van het kind om te beslissen of de vrederechter niet alsnog moet worden gevat om een voogd aan te stellen.

Zoals de heer Nuino al zei, is structureel overleg met de gemeenschappen essentieel.

C. Replieken en aanvullende antwoorden

De heer Alexander Van Hoecke (VB) is niet geheel gerustgesteld. Hij begrijpt dat de dienst Voogdij beroep zal doen op de experten van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen voor de leeftijdsbepaling. Hoeveel experten zijn er beschikbaar en hoe groot is het kader? Over welke bekwaamheden dienen zij te beschikken, welke disciplines vertegenwoordigen zij, welke opleidingen hebben zij gevolgd? Enkel deze experten zouden de diepgaande gesprekken kunnen voeren, zo begrijpt het lid. Nochtans vermeldt de memorie van toelichting dat het diepgaande gesprek gevoerd wordt door een personeelslid van de dienst Voogdij (DOC 56 1640/001, blz. 12). Wie neemt de uiteindelijke beslissing over de leeftijdsbeoordeling? Wat gebeurt er als de wettelijke termijn van dertig dagen voor het leeftijdsonderzoek niet gehaald wordt? Overschrijdingen zijn zeer waarschijnlijk.

Het lid uit zijn verbazing dat bij de meerderheid geen ongerustheid groeit bij de tevredenheid van de PS, de PVDA-PTB of Ecolo-Groen over het ter bespreking voorliggende wetsontwerp. Waarom is het bovendien zo heugelijk dat de medische onderzoeken zo ingeperkt worden? Het gaat om eenvoudige botskans die in hoge mate betrouwbaar zijn, niet om het uitkleden van een persoon om te kijken naar tekenen van de puberteit. De heer Van Hoecke heeft nog geen verklaring gehoord

La ministre était prête à débattre du projet de loi à l'examen en juillet. À la demande de l'opposition, le débat a été reporté après l'été. Par souci d'exhaustivité, la ministre présente le calendrier détaillé. L'avis provisoire du Conseil d'État a été reçu le 7 mai et sa version officielle le 19 mai. La semaine suivante, la ministre a reçu l'analyse des services. La première semaine de juin, une discussion informelle a eu lieu au sein du gouvernement, suivie, le 12 juin, d'un groupe de travail intercabineaux organisé par voie électronique. Quelques questions ont encore été posées par un parti le 16 juin, puis le texte a été déposé à la Chambre le 24 juin et distribué le 2 juillet. On peut difficilement parler ici de lenteur excessive.

En ce qui concerne la tutelle selon le Code civil, la ministre fait observer qu'elle continue à s'appliquer. La seule modification est que la procédure civile n'est plus entamée automatiquement, mais le service des Tutelles tiendra compte de l'intérêt de l'enfant pour décider s'il ne faut pas quand même saisir le juge de paix en vue de nommer un tuteur.

Comme l'a dit M. Nuino, il est indispensable de se concerter structurellement avec les communautés.

C. Répliques et réponses complémentaires

M. Alexander Van Hoecke (VB) n'est pas tout à fait rassuré par les réponses de la ministre. Il comprend que le service des Tutelles fera appel aux experts du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides pour la procédure d'évaluation de l'âge. Combien d'experts seront mis à disposition et quel sera l'effectif total? De quelles compétences devront-ils disposer? Quelles disciplines représenteront-ils? Quelles formations auront-ils suivies? Le membre déduit des réponses apportées par la ministre que seuls ces experts pourront réaliser les entretiens approfondis. Or, l'exposé des motifs précise que l'entretien approfondi sera réalisé par un agent du service des Tutelles (DOC 56 1640/001, p. 12). Qui prendra la décision finale concernant l'évaluation de l'âge? *Quid* si le délai légal de trente jours n'est pas respecté? Il est en effet très probable que ce délai soit dépassé.

Alors que le PS, le groupe PVDA-PTB et le groupe Ecolo-Groen se félicitent du projet de loi à l'examen, le membre s'étonne que cet enthousiasme n'inquiète guère la majorité. Pourquoi faut-il en outre se réjouir que le recours aux tests médicaux soit ainsi limité? Ces examens sont en réalité de simples scanners osseux qui sont hautement fiables. L'objectif n'est donc pas de dévêtir une personne pour rechercher des signes de puberté. M. Van Hoecke n'a toujours pas entendu

voor een toch wel belangrijke evolutie. Nochtans gaat het om het bestrijden van fraude.

De heer Khalil Aouasti (PS) is blij dat de minister heeft verduidelijkt dat de burgerrechtelijke voogdij mogelijk blijft en dat alleen de verplichte aard van het gebruik van burgerrechtelijke voogdij komt te vervallen. Hij zal daarom afzien van het indienen van het amendement dat hij daarover had aangekondigd. Het watervalmechanisme in het ontworpen artikel 6 blijft helaas wel onduidelijk.

Mevrouw Greet Daems (PVDA-PTB) is tevreden over de antwoorden, maar blijft bezorgd over de jongeren die geen asielaanvraag indienen. Zij lijken tussen wal en schip te vallen. Wat de kritiek van de heer Van Hoecke op het inperken van medische onderzoeken betreft, herinnert mevrouw Daems aan de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (arrest *F.B. tegen België* van 6 maart 2025) waaruit blijkt dat medische onderzoeken wegens hun invasieve aard enkel als laatste redmiddel mogen worden gebruikt.

Mevrouw Claire Hugon Lecharlier (Ecolo-Groen) neemt nota van de verklaring van de minister dat de burgerrechtelijke voogdij mogelijk blijft. Daar is ze blij om. Met betrekking tot artikel 6 blijft het lid terughoudend, aangezien er nog een aantal vragen onbeantwoord blijven.

De minister verduidelijkt dat het medisch onderzoek mogelijk blijft, weliswaar als *ultimum remedium*, en dat de weigering van een medisch onderzoek leidt tot een wettelijk vermoeden van meerderjarigheid. Dit maakt het mogelijk om misbruik tegen te gaan zonder in te boeten op de noodzakelijke bescherming van minderjarigen.

De termijn van dertig dagen is een termijn van orde waarbinnen de kwetsbaarheden worden geëvalueerd. Het overschrijden hiervan heeft niet tot gevolg dat de evaluatie beëindigd wordt.

Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen telt, volgens de informatie van de minister, een twaalfstal experts waarvan negen momenteel aangeworven zijn. Voor het overige merkt de minister op dat dit de bevoegdheid betreft van de minister van Asiel en Migratie, en Maatschappelijke Integratie, belast met Grootstedenbeleid.

De hypothese van jongeren die tussen wal en schip vallen, waarop mevrouw Daems doelt, is niet het voorwerp van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp.

de motifs justifiant une évolution pourtant importante. L'objectif est pourtant de lutter contre la fraude.

M. Khalil Aouasti (PS) se réjouit que la ministre ait clarifié que la tutelle civile continue à être possible et qu'il n'y a que le caractère obligatoire du recours à la tutelle civile qui disparaît. Il renoncera dès lors à déposer l'amendement qu'il avait annoncé à ce sujet. Par contre, la cascade organisée par l'article 6 en projet reste regrettablement floue.

Mme Greet Daems (PVDA-PTB) se dit satisfaite des réponses apportées par la ministre, mais demeure préoccupée par le sort des jeunes qui n'auront pas introduit de demande d'asile. Ils risquent en effet de passer entre les mailles du filet. En ce qui concerne la critique formulée par M. Van Hoecke à propos de la restriction des tests médicaux, Mme Daems rappelle la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (arrêt *F.B. c. Belgique* du 6 mars 2025), selon laquelle les tests médicaux, en raison de leur caractère invasif, ne peuvent être utilisés qu'en dernier recours.

Mme Claire Hugon Lecharlier (Ecolo-Groen) prend note de la déclaration de la ministre que la tutelle civile reste possible. Elle s'en réjouit. En ce qui concerne l'article 6, la membre reste réservée car certaines questions restent ouvertes.

La ministre précise qu'un examen médical restera possible, mais uniquement en dernier recours. Elle ajoute que le refus de se soumettre à un examen médical conduira à une présomption légale de majorité. Cela permettra de lutter contre les abus sans pour autant compromettre la protection nécessaire des mineurs.

Le délai de trente jours est un délai d'ordre qui permettra d'évaluer les vulnérabilités. Son dépassement n'entraînera pas la fin de l'évaluation.

D'après les informations dont dispose la ministre, le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides compte sur une douzaine d'experts, dont neuf ont déjà été recrutés. La ministre fait par ailleurs observer que cette matière relève de la compétence de la ministre de l'Asile et de la Migration, et de l'Intégration sociale, chargée de la Politique des Grandes villes.

La situation des jeunes qui passent entre les mailles du filet, évoquée par Mme Daems, ne fait pas l'objet du projet de loi à l'examen.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Art. 1

Dit artikel bevat de grondwettelijke bevoegdheidsgrondslag.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen van titel XIII, hoofdstuk VI, van de programmawet (I) (art. 479) van 24 december 2002 wat de voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen betreft

Art. 2 tot 5

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 2 tot 5 worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Art. 6

Dit artikel betreft de procedure voor de leeftijdsbeoordeling.

De heer Khalil Aouasti (PS) dient amendement nr. 1 (DOC 56 1640/002) in tot invoeging van een derde lid en zet uiteen dat dit beoogt om de mogelijke minderjarige de gelegenheid te geven om een multidisciplinaire evaluatie en een medisch onderzoek te vragen indien hij als meerderjarig beschouwd wordt. Dit is momenteel een lacune in de wet, die verergerd wordt door het ontbreken van wettelijke criteria om te bepalen of iemand meerderjarig dan wel minderjarig is.

Voor de bespreking van dit artikel en het amendement wordt verwezen naar de algemene bespreking.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

Artikel 6 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1 en 3 onthoudingen.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

CHAPITRE 1ER

Dispositions générales

Art. 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

CHAPITRE 2

Modifications du titre XIII, chapitre VI, de la loi-programme (I) (art. 479) du 24 décembre 2002 en ce qui concerne la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés

Art. 2 à 5

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Les articles 2 à 5 sont successivement adoptés par 12 voix contre une.

Art. 6

Cet article concerne la procédure d'évaluation de l'âge.

M. Khalil Aouasti (PS) présente l'amendement n° 1 (DOC 56 1640/002) tendant à insérer un alinéa 3. Il explique que cet amendement vise à permettre à la personne qui se déclare mineure de demander une évaluation pluridisciplinaire et un test médical si elle est considérée comme majeure. Cette possibilité n'est actuellement pas prévue dans la loi en projet, alors que les critères légaux permettant de considérer une personne comme majeure ou mineure ne sont pas non plus précisés.

Pour la discussion de cet article et de l'amendement, il est renvoyé à la discussion générale.

L'amendement n° 1 est rejeté par 10 voix contre 3.

L'article 6 est adopté par 9 voix contre une et 3 abstentions.

Art. 7

Deze bepaling beoogt de schrapping van de verwijzing naar de aanwijzing van een voogd zodra de jongere is geïdentificeerd als een niet-begeleide minderjarige, aangezien het migratie- en asielpact vereist dat er zo spoedig mogelijk een voogd wordt aangewezen.

Voor de bespreking van dit artikel wordt verwezen naar de algemene bespreking.

Er worden geen verdere opmerkingen gemaakt.

Artikel 7 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Art. 8

Dit artikel wijzigt artikel 8, § 2, tweede lid, van titel XIII, hoofdstuk 6, van de programmawet (I) van 24 december 2002.

Voor de bespreking van dit artikel wordt verwezen naar de algemene bespreking.

Er worden geen verdere opmerkingen gemaakt.

Artikel 8 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Art. 9

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 9 wordt aangenomen met 12 stemmen en 1 onthouding.

Art. 10 en 11

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 10 en 11 worden achtereenvolgens aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Art. 12 en 13

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Art. 7

Cette disposition vise à supprimer la référence à la désignation d'un tuteur une fois que le jeune est identifié comme mineur non accompagné dès lors que le Pacte sur la migration et l'asile impose la désignation d'un tuteur le plus rapidement possible.

Pour la discussion de cet article, il est renvoyé à la discussion générale.

Aucune autre observation n'est formulée.

L'article 7 est adopté par 12 voix contre une.

Art. 8

Cet article modifie l'article 8, § 2, alinéa 2, du titre XIII, chapitre 6, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002.

Pour la discussion de cet article, il est renvoyé à la discussion générale.

Aucune autre observation n'est formulée.

L'article 8 est adopté par 12 voix contre une.

Art. 9

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 9 est adopté par 12 voix et une abstention.

Art. 10 et 11

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Les articles 10 et 11 sont successivement adoptés par 10 voix contre une et 2 abstentions.

CHAPITRE 3

Dispositions transitoires

Art. 12 et 13

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

De artikelen 12 en 13 worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtreding

Art. 14

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 14 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1.

Er worden enkele wetgevingstechnische verbeteringen aangebracht.

Op verzoek van *de heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen)* zal de commissie met toepassing van artikel 83.1 van het Reglement tot een tweede lezing overgaan. De commissie wenst daartoe over een nota van de Juridische Dienst te beschikken.

De rapportrice,

Kristien Van Vaerenbergh

De voorzitter,

Ismaël Nuino

Les articles 12 et 13 sont successivement adoptés par 12 voix contre une.

CHAPITRE 4

Entrée en vigueur

Art. 14

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

L'article 14 est adopté par 12 voix contre une.

Quelques corrections d'ordre légistique sont apportées.

À la demande de *M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen)*, la commission procédera, en application de l'article 83.1 du Règlement, à une deuxième lecture du projet de loi. Elle souhaite disposer à cette fin d'une note du Service juridique.

La rapporteure,

Kristien Van Vaerenbergh

Le président,

Ismaël Nuino